

- ⊕ **Aniversari:** Quaranta anys de l'Aplec dels Ports
- ⊕ **Cultura popular:** Moros i cristians a Vila Joiosa
- ⊕ **Música:** Trobada d'Acordionistes del Pirineu

PUIGDEMONT TORNA A WATERLOO

EL PRESIDENT TORNA A BÈLGICA
DESPRÉS DE CENT TRENTA-DOS
DIES DE PERIPLE JUDICIAL

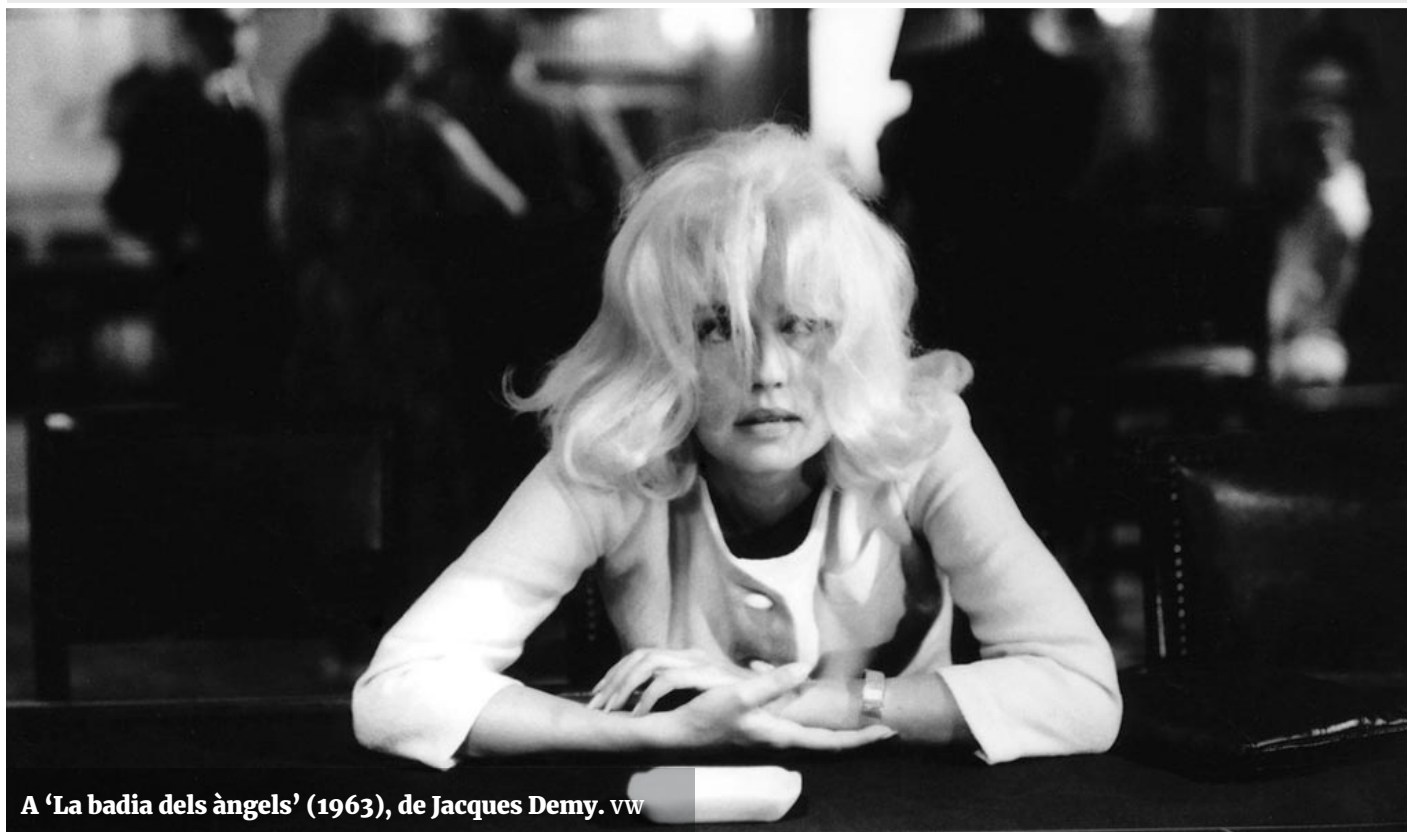

ANÀLISI DE L'ARAVOT

El CEO mostra un gir conservador al PSC
i un JXCat més social des del començament
del procés independentista

L'AGOST AMB JEANNE MOREAU

MERCÈ IBARZ

A 'La badia dels àngels' (1963), de Jacques Demy. vw

Retrospectiva de l'actriu de presència insubmisa i llum fulgurant a la Filmo

Si alguna cosa em sap greu de no passar l'agost a Barcelona és perdre'm la retrospectiva de la gran Jeanne Moreau a la Filmo. Podria ser que, si hi fos, no seguís la programació sencera, és cert. M'he perdut alguns dels films de Bergman, l'altra antològica d'aquest estiu. Però saber que no veuré la Moreau en pantalla gran... i en el fantàstic blanc-i-negre d'alguns dels seus títols més antics, ho lamento. M'enduré de vacances còpies en devedé tot i no ser el mateix que veure cine en sala. No, no és el mateix. Per això us recomano la programació, que comença aquest dimecres 1r d'agost. Perquè la veieu per mi.

Un amic retreu sovint que la informació cultural del nostre panorama periodístic consisteix gairebé en exclusiva a parlar de morts. Valors segurs. Té raó. En el cine, però, les actrius i els actors són immortals, els veiem a la pantalla amb la vitalitat intacta. Els personatges de la literatura viuen dintre nostre, mentre que els del teatre van variant amb els anys segons els intèrprets i les visions dels directors. Les altres arts que ens emocionen –un quadre, una cançó– les veiem i sentim

‘He seduït molts homes. Però, en veritat, el que m’interessava era la intel·ligència. Tenir amants per tenir-ne no m’ha interessat mai’

Havia debutat a vint anys al Festival d’Avinyó, el 1947, la integrant més jove de la Comédie Française. En el cine va arribar a fer més de cent trenta films

sempre en present, com si fos la primera vegada perquè cada volta ens toquen igual o més. Però experimentar les coses que ens aporta una novel·la, una dramatúrgia, una cançó, una òpera o un quadre no és el mateix que veure Jeanne Moreau. De cap de les maneres. D’aquesta fascinació i vitalitat en sap un niu, la Moreau.

Actriu de cine, teatre i televisió, cantant, va morir ara fa un any, el 31 de juliol, a vuitanta-nou. Havia nascut a París el 1928, filla del director d’una coneguda *brasserie*, La Cloche d’Or, i d’una ballarina anglesa establerta a la capital francesa. De tots dos va heretar l’art de saber estar, en públic i en escena, amb el talent de qui s’educa en el bon fer d’una sala de restaurant i les maneres suggeridores i intimistes de la dansa. Va decidir ser actriu de ben jove, seguint els cursos privats d’un actor gloriós, Denis d’Inès, administrador general de la Comédie Française, en què Jeanne va començar a esculpir la seva primera llegenda de gran tràgica interpretant Shakespeare, els clàssics francesos (Corneille, Racine) i els contemporanis (Tennessee Williams, Jean Genet), i fou descoberta ben aviat pels seus iguals: Gérard Philippe, Orson Welles, Jean Vilar, Buñuel, entre molts altres artistes del teatre i del cine.

La seva presència és insubmissa. Sempre. Toca els texts més tràgics i negres amb una llum fulgurant. És la llum que des l’escenari va seduir el director Louis Malle quan preparava la seva primera obra, *Ascensor cap al cadafal* (1958) i el Truffaut de *Jules i Jim* (1962), films mítics de seguida gràcies en gran manera a ella. Es va convertir en llegenda absoluta: un àngel esgarriat en el laberint del món que ella il·lumina.

De manera vertiginosa, la seva filmografia va créixer aquells anys amb Buñuel, Welles, Renoir, Godard, Antonioni, Demy, Losey, Kazan, Vadim, Ophüls, Richardson, Frankenheimer, Fassbinder, Wenders, Angelopoulos i tants d’altres. Obres mestres com *El diari de una camarera* de Buñuel, *Campanades a mitja nit*, *Una història immortal* i *El procés* de Welles, *La nit* d’Antonioni, les ja citades de Malle (també *Els amants*) i de Truffaut, l’*Eva* de Losey serien molt diferents sense la seva presència enlluernadora.

El mateix magnetisme en la vida personal. Ho direm amb les seves paraules: ‘He seduït molts homes. Però, en veritat, el que m’interessava era la intel·ligència. Tenir amants per tenir-ne no m’ha interessat mai.’ Artistes com Buñuel i Welles l’han recordada amb admiració, respecte i una mena de devoció estètica posada al servei del seu talent colossal.

Havia debutat a vint anys al Festival d’Avinyó, el 1947, la integrant més jove de la Comédie Française. En el cine va arribar a fer més de cent trenta films. També en va dirigir,

També va ser directora, guionista i productora. El Moma li va dedicar una retrospectiva el 1994 i és l'única actriu que ha presidit dos cops el Festival de Cannes

M'hauria agradat veure-la el 1989 a Avinyó quan va interpretar el clàssic de la picaresca espanyola 'La Celestina' dirigida per Antoine Vitez

tres, començant per l'intel·ligent i sensible *Lumière* (1976), que trobo a faltar en aquesta retrospectiva. Va ser guionista i productora. Són aspectes que manquen en l'homenatge de la Filmo.

Un bon dia es va cansar de ser una estàtua llegendària i va optar per nous talents, nous mitjans, nous treballs, aparicions fulgurants a la televisió i reaparicions magistrals al teatre. Ha guanyat Oscars i els seus paral·lels francesos, els César. El Moma li va dedicar una retrospectiva el 1994, és l'única actriu que ha presidit dos cops el Festival de Cannes, el 1975 i el 1995, i la primera dona a entrar a l'Acadèmia de les Belles Arts de França, el 2000.

M'hauria agradat veure-la el 1989 a Avinyó quan va interpretar el clàssic de la picaresca espanyola *La Celestina* dirigida per Antoine Vitez. Culminava així el seu treball teatral, amb una obra lluny de la tradició parisenca. Conten que en va fer una versió contemporània, gens castissa. La va emparentar amb la Marquesa de Merteuil de *Les relations perilleuses*, transformant la Celestina en arquetip universal coetani. Ara mateix, encara més: la corrupció de cossos i ànimes a través dels diners, tema de l'Espanya dels segles XV i XVI, és d'estricta i repetida actualitat.

Us deixo aquí la programació de la retrospectiva de la Filmo. Bon agost. Fins al setembre. 📺

EL 'WALKING DEAD' D'INÉS ARRIMADAS

ANNA ZAERA

Arrimadas passejant per Tortosa, dissabte passat. TWITTER

«Allò que havia de ser una passejada de multituds es va convertir en una espècie de 'Walking dead' per una ciutat que celebrava la festa del Renaixement, però que per uns minuts va quedar intencionadament fossilitzada»

Potser tardem massa anys a comprendre que 'no reaccionar' no vol dir perdre o ser covards. Els orientals fa anys que ho prediquen. Hi ha experiències de les que passen ben a prop que ens demostren la potència de 'no fer res'.

Dissabte passat, Inés Arrimadas caminava pels carrers de Tortosa. Mirada fixa endavant, ritme constant. Com si el propòsit fos mecànic: anar del punt A al B en línia recta i que aquell sense sentit s'acabés com més aviat millor. Allò que havia de ser una passejada de multituds es va convertir en una espècie de Walking dead per una ciutat que celebrava la festa del Renaixement, però que per uns minuts va quedar intencionadament fossilitzada. Durant aquella travessa en comitiva, els vianants continuaven fent la seva vida normal com si ella fos només un espectre. Els pares donaven el biberó als menuts, altres escombraven la vorera, feien un vermut o simplement creuaven el carrer per davant de la comitiva, com si res. Ni ella ni el seu seguici alteraven l'escenari. Ni mirades, ni aplaudiments, ni insults. Només els periodistes amb les seves càmeres registraven l'experiment. Com pot sentir-se un polític

Durant aquella travessa en comitiva, els vianants continuaven fent la seva vida normal com si ella fos només un espectre

El que va passar a Tortosa amb Arrimada va ser la millor de les accions performatives

davant la indiferència? Comprovant que la seva figura no desperta ni admiració, ni odi?

Wu wei és un concepte de la filosofia taoista que diu que la forma més encertada d'enfrontar-se a les situacions és no actuar. Acostumats a haver de fer per ser alguna cosa, és un dels descobriments que més m'han impactat els darrers temps. 'No fer res' serveix. De fet, aquest concepte, per molt estrany que pugui semblar, no és ben bé sinònim de no fer res. Més aviat fa referència a contribuir a l'ordre natural de les coses. Demostra que la millor manera d'actuar és la que no genera esforç, la que es fa sense artificis. Com les plantes, que no fan esforç per créixer, simplement ho fan per wu wei. L'art de no reaccionar, no obstant això, sempre és el més difícil de tots. Com no respondre a algú que ens genera rebuig? Com no voler reivindicar ben alt i clar quina és la nostra posició? Qui confronta tendeix a generar confrontació. No contestar, només ens carrega de forces per seguir el nostre camí, sense reaccionar al camí de l'altre.

Justament aquests dies se celebra el festival de dansa Deltebre Dansa i una de les obres que s'han pogut veure és la del prestigiós coreògraf belga Wim Vandekeybus que es titulava Go figure out yourself, alguna cosa així com 'Vés, i descobreix qui ets'. L'espectacle posa en evidència la relació que tenim amb els nostres ídols, que també podria interpretar-se com els nostres dirigents polítics. Siguin del tipus que siguin. És la societat mateixa la que crea la força dels seus governants amb les seves reaccions?

El que va passar a Tortosa amb Arrimadas, una indiferència que ara he sentit que vol ampliar-se també a les xarxes socials, va ser la millor de les accions performatives. El poder del silenci. Aquesta ciutat vestida del segle XVI es va convertir per unes hores en una ciutat que va donar una lliçó que va molt més enllà de la política. 📺

'NO ES POT CONSTRUIR UN FUTUR D'ESQUENA AL PASSAT'

CARTA DE **MERÇONA PUIG ANTICH** A **RAÜL ROMEVA**

Carta de Merçona Puig Antich a Raül Romeva, que és a la presó d'ençà del 23 de març · 'Cartes per la llibertat' és un espai de VilaWeb per a expressar la solidaritat amb els presos polítics i exiliats i, ahora, per a fer conèixer qui són

Hola Raül:

Ets a la presó per decisió d'un jutge que segueix les directrius polítiques d'un govern basat en la por i en la impunitat dels seus des de fa molts anys. Tu, que ets un home de pau, estàs segrestat en nom d'una legalitat, la seva. Com la resta d'exiliats, empresonats o investigats per defensar una idea.

La vegada que t'he tingut més a prop va ser el dia que el parlament va anul·lar les causes i les sentències franquistes. Va ser un dia emocionant per a tots nosaltres. Vaig sentir que per fi un govern reconeixia el patiment de tantes i tantes persones i els retornava la dignitat que durant anys els havia estat negada.

Aquell dia em vaig il·lusionar, perquè no oblidàvem ningú dels que havien lluitat per la llibertat i perquè no es pot construir un futur d'esquena al passat.

Em costa trobar les paraules per a expressar la indignació, ràbia i impotència per la situació que vius, que vivim. Però vull ser positiva i penso que ara som més a prop de construir un país on es respectin els drets humans, les llibertats de pensament i expressió i la solidaritat entre les persones.

Vull donar-te les gràcies per ser-hi,

Merçona Puig Antich

L'INDEPENDENTISME TÉ LA PAELLA PEL MÀNEC AL CONGRÉS ESPANYOL

PERE MARTÍ

Els nou diputats d'ERC i els vuit del PDECat poden decidir si Pedro Sánchez continua de president d'Espanya o no. ACN

L'argument de fer fora el PP va servir per a la investidura, però en el dia a dia Sánchez ho ha de negociar tot i el diàleg ha de començar a donar resultats * L'elecció de Casado desestabilitza el PP valencià *** Protestes per l'enderrocament de cases al barri de Sant Jaume de Perpinyà**

TEMA DEL DIA

Decidir. Feia molt de temps que els diputats independentistes no eren decisius al congrés espanyol. Ara les coses han canviat. Els nou diputats d'ERC i els vuit del PDECat poden decidir si Pedro Sánchez continua de president d'Espanya o no. S'ha demostrat avui, quan els dos grups independentistes s'han abtingut, juntament amb Podemos, i el govern del PSOE ha perdut una votació. L'enduriment de la posició del PDECat acordada en el congrés del partit del cap de setmana ja s'ha traduït en fets. Ha estat només un avís, però prou significatiu per a demostrar aquesta capacitat de força. I amb una votació important, la del sostre de despesa, que es tornarà a repetir al setembre. Hi ha temps per a

posar-se d'acord, si cal. El tema no és el problema.

Després de ser investit, Sánchez ha començat a governar com si tingués majoria absoluta, i no ha negociat ni la votació d'avui ni cap altra qüestió i, més enllà de les bones paraules, no ha fet cap gest important que justifiqui el suport d'ERC i el PDECat al govern espanyol. L'argument de fer fora el PP va servir per a la investidura, però a partir d'aquí Sánchez ho ha de negociar tot. L'argument que si cau Sánchez, tornarà el PP o Ciutadans és un xantatge que no té cap mena d'eficàcia perquè de moment tampoc no hi ha hagut gaires diferències, excepte la ferma voluntat de diàleg. Quinze dies abans de ser president, Sánchez proposava de reformar el codi

L'argument que si cau Sánchez, tornarà el PP o Ciutadans és un xantatge que no té cap mena d'eficàcia perquè de moment tampoc no hi ha hagut gaires diferències

Si ERC i PDECat són capaços de pactar una agenda conjunta i van a l'una al congrés espanyol, es poden aconseguir moltes coses

penal per adaptar el delictes de rebel·lió al 'desafiament' independentista, en termes similars als que va fer servir Casado ahir a Barcelona. Ara, en canvi, ja se n'ha oblidat i tot són bones paraules.

L'anunciat desglaç entre tots dos governs s'ha esdevingut més per la calor d'aquestes dates que no pas per l'eficàcia del diàleg. El trasllat dels presos era una obligació legal, no pas un gest. I alguns dels ministres del govern espanyol, com l'inefable Josep Borrell, ja ha amenaçat de dur l'obertura de les delegacions a l'exterior als tribunals. I Meritxell Batet continua dient que 'els presos estan fora del diàleg perquè és una qüestió jurídica', cosa que és falsa perquè si la fiscal general de l'estat, María José Segarra, nomenada pel PSOE, retirés les acusacions contra els dirigents independentistes, probablement sortien al carrer, encara que també hi ha l'acusació popular de Vox. De moment, les seves declaracions públiques van en sentit contrari. Fins i tot diu que la decisió de la justícia alemanya no afecta l'espanyola, cosa que és un mal començament.

Els quinze diputats d'ERC i el PDECat tenen la paella pel mànec perquè Sánchez vol esgotar la legislatura. No arribar al 2020 seria un fracàs difícil de remuntar. El PSOE vol encarar les municipals i les autonòmiques de l'any que ve des del govern i arribar al 2020 amb possibilitats de guanyar les eleccions. I aquí l'independentisme té 'una finestra d'oportunitat', com està de moda dir-ne ara. Si ERC i PDECat són capaços de pactar una agenda conjunta i van a l'una al congrés espanyol, es poden aconseguir moltes coses. No parlem d'un retorn al peix al cove, perquè el peix està passat i el cove foradat. Ja no es tracta de parlar del traspàs de Rodalia, que també, sinó d'una agenda que permeti de posar fi al problema dels presos i que situï el referèndum com a objectiu per a ratificar qualsevol acord polític. Mentre hi hagi presos polítics no es normalitzarà la relació entre els dos governs i el referèndum és l'instrument democràtic

per a validar decisions.

El govern del PSOE diu que es mantindrà al govern i que pactarà 'dins els límits del que és raonable', per treure's la pressió dels independentistes. Podemos pressionarà Sánchez perquè giri a l'esquerra, però l'independentisme no pot deixar perdre aquesta ocasió. Ho haurà de gestionar amb mà esquerra, amb la paciència que calgui, però el PSOE haurà de passar del diàleg als fets. O tornar a l'oposició. Hi haurà qui dirà que tot això és molt difícil, que el PSOE no ho pot fer. En política podem veure qualsevol cosa, fins i tot Aznar parlant en català.

MÉS QÜESTIONS

L'elecció de Casado desestabilitza el PP valencià. El PP valencià tindrà, novament, una presència testimonial en la direcció estatal que presideix ara Pablo Casado. No hi haurà Isabel Bonig, que havia donat suport a Soraya Sáenz de Santamaría, però el nou dirigent ha incorporat a l'executiva tres valencians: l'ex-president del PP de la demarcació de València, Vicente Betoret, el president del PP de Castelló, Miguel Barrachina, i el cap de la diputació d'Alacant, César Sánchez. Pablo Casado compta amb ells per ocupar una secretaria d'àrea, la qual cosa els dona entrada a Gènova, tot i que no en el primer nivell. En el comitè de direcció, on es prenen les decisions del dia a dia, només hi haurà un valencià, Esteban González Pons, membre per dret propi perquè és cap dels populars a Europa. Però a Bonig li ha molestat especialment l'elecció de Vicente Betoret, amb qui manté públicament un enfrontament de fa temps. L'ex-president del partit a la demarcació de València va ser descauvalcat del càrrec durant un tibant procés per a triar la nova direcció provincial. El seu enfrontament amb la portaveu a la diputació, Mari Carmen Contelles, que tenia el suport de Bonig, va acabar amb la creació d'una gestora que porta Rubén Moreno. Amb la recuperació de Betoret, Casado ha volgut deixar clar qui mana i fer un toc d'atenció a Bonig, sobretot si hi ha discrepàncies sobre el candidat a la batllia de València.

L'obra 'Testament de Jaume I', d'Ignasi Pinazo Camarlench. WIKIMEDIA COMMONS

La Fe de València porta a la fiscalia suposades irregularitats de l'etapa del PP. El Patronat de l'Institut d'Investigació Sanitària la Fe de València remetrà a la fiscalia les presumptes irregularitats detectades en dos expedients relatius a subvencions del Ministeri d'Economia espanyol a aquest centre per a les obres de construcció d'una sala de cultiu cel·lular i per a la finalització de la Torre A i del Biopolo, que representen un forat de 3.700.000 euros que ara el govern espanyol reclama al Consell. Ho ha explicat la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública, Ana Barceló, qui ha detallat els acords adoptats pel patronat ahir en una reunió extraordinària. L'organisme va decidir remetre la informació sobre aquestes subvencions i la construcció d'aquests espais a la fiscalia perquè 'determine si existeixen responsabilitats i qui en són els responsables'. Barceló ha avançat que si s'obris una investigació, la conselleria s'hi personaria, i ha atribuït les suposades anomalies oposades a la 'nefasta gestió dels diners públics' en l'etapa de govern del PP.

El descompte del 75% per a residents dobla la venda de bitllets d'avió a les Illes. El consell de ministres espanyol ha aprovat un real decret que consolida la subvenció del 75% de les tarifes de transport regular per via aèria i marítima per als passatgers residents a les Illes, en tots els trajectes a la resta de l'estat. La bonificació, que s'aplica des del 13 de juliol, ha incrementat de manera indefinida del 50% al 75% el percentatge de bonificació per a aquesta mena de trajectes. D'aquesta manera, facilita l'accessibilitat al transport aeri i marítim dels residents. En els primers dies després de l'aplicació de la mesura, s'ha constatat un significatiu creixement de la demanda en aquest segment del mercat, i s'ha arribat a doblar el volum de venda de bitllets respecte de les xifres del 2017.

Protestes per l'enderrocament de cases al barri de Sant Jaume de Perpinyà. La tensió s'ha apoderat del barri de Sant Jaume de Perpinyà per la destrucció de cases i edificis, i els veïns han protestat a la plaça del Puig de Perpinyà. La comunitat gitana que

hi resideix ha provat d'impedir que tiressin a terra un edifici del carrer Sant Francesc de Paula i la Travessa de l'Anguilla. Els habitants estan cansats de veure com es destrueix el barri, i alerten que s'acabarà convertint en un camp de runes. El Col·lectiu de Veïns de la plaça Cassanyes reclama que es convoqui una reunió entre els veïns, l'ajuntament i el departament per a calmar els ànims i obrir el diàleg.

LA XIFRA

11 immigrants han arribat a Mallorca en una pastera. L'embarcació va ser localitzada a deu milles de la costa, entre Portocolom i Cala d'Or. Els immigrants, que es trobaven bé, han estat traslladats al port de Cala Figuera i posteriorment a les dependències de la Guàrdia Civil de Manacor.

TAL DIA COM AVUI

El 27 de juliol de 1276 mor Jaume I, rei d'Aragó, Mallorca i València, comte de Barcelona i d'Urgell i senyor de Montpeller. Va regnar 58 anys i la seva defunció va tenir lloc a Alzira (La Ribera Alta).

ALEX NICOLAEV 'ELGIO'

'No callarem, és una barbaritat que ens condemnin per unes cançons'

Parlem amb un dels membres del col·lectiu musical La Insurgència, condemnat a dos anys i un dia de presó

ARNAU LLEONART

L'Alex Nicolaev té vint-i-quatre anys i el desembre l'Audiència espanyola el va condemnar a una multa de 4.800 euros i a dos anys i un dia de presó. Per què, el dia extra? Perquè quan la pena supera els dos anys no es pot canviar per una multa i s'ha d'entrar tant sí com no a una cel·la. Com ja comença a ser tristament habitual, la jutgessa ha considerat que el contingut d'un es cançons que ha escrit sota el nom artístic d'Elgio constitueixen un delictes d'enaltiment del terrorisme. Un nou Valtòny o Hasél. Però la diferència és que aquesta vegada no va ser un i prou, sinó que l'Audiència va condemnar dotze rapers de cop. Diferents cançons, mateixa pena. D'una volada, envia a la presó dotze dels tretze membres del col·lectiu musical La Insurgència que viuen a l'estat espanyol (el qui fa tretze és menor d'edat i el seu procés judicial va a banda).

VilaWeb ha parlat amb Elgio perquè ens expliqui qui és i com ha viscut aquest procés judicial que li ha canviat la vida.

—Alex Nicolaev. D'on ve el cognom?

—El cognom és rus, vaig néixer a Moldàvia. Vaig venir aquí amb sis anys i he viscut gairebé tota la vida a Sabadell.

—A què us dediqueu?

—Tot just he acabat la carrera d'enginyeria mecànica. Fins ara treballava en una empresa vinculada a la universitat però, és clar, un cop acabada la carrera no podia continuar-hi. Ara busco feina com a enginyer.

—Com està el cas ara per ara?

—Ens van condemnar el desembre, però encara no és ferm. Hem fet un escrit d'apel·lació contra la sentència a una altra sala de l'Audiència, que ara el revisa. Un cop en sapiguem la resposta, que segurament serà condemnatòria, hauré de fer el recurs al Tribunal Suprem. A partir de llavors, la sentència serà ferma i es podrà executar la pena.

—Parleu en plural perquè van condemnar tots els integrants de l'estat espanyol de La Insurgència, però què és ben bé aquest col·lectiu musical?

—Com dieu, és un col·lectiu musical que va néixer arran d'una proposta d'un es persones de Vigo, a Galícia, per agrupar artistes de tot l'estat espanyol i fins i tot de Llatinoamèrica per

La fiscalia agafa petits retalls de les nostres cançons en què parlem de lluita i mobilització política i entén que tots enaltim el terrorisme i mereixem la mateixa condemna

Ens porten a l'Audiència espanyola sabent que ens condemnaran i que ens volen portar a la presó

fer cançons reivindicatives i amb caràcter polític. Ens van condemnar a dotze persones d'aquest col·lectiu, només les de l'estat espanyol. Ara ja no formo part de La Insurgencia, però en aquell moment hi era, i per això m'han condemnat a dos anys i un dia de presó, 4.800 euros de multa i vuit anys d'inhabilitació, que ha estat igual per a tots els membres.

—És un col·lectiu musical, però no un grup que actua junt?

—Ens organitzàvem per les xarxes socials. Ens unia el contingut de les cançons i ens repartíem les tasques que comportava gestionar el col·lectiu. A causa de la distància entre els uns i els altres, no fèiem cançons conjuntes, sinó que cadascú feia les seves cançons i les penjava a un canal de YouTube que teníem.

—Van condemnar-vos en bloc a dotze cantants, però per cançons diferents en què no tots dèieu les mateixes coses.

—Ens van condemnar a tots com si haguéssim fet la mateixa cançó. Compartíem la mateixa línia política, però cadascú feia les cançons que volia amb les lletres que volia, evidentment eren diferents. No tothom feia sempre les mateixes cançons, no totes eren de caràcter polític. La fiscalia agafa petits retalls de les nostres cançons en què parlem de lluita i mobilització política i entén que tots enaltim el terrorisme i mereixem la mateixa condemna. Per exemple, jo potser tinc deu cançons parlant de lluita i n'hi ha un altre que té mitja cançó, però ens condemnen amb la mateixa pena.

—Com argumentaven que us condemnessin amb la mateixa pena per fets diferents?

—No es dignaven ni a argumentar-ho. Tot el que deien és que formàvem part del mateix col·lectiu i que aquest col·lectiu es dedicava a 'enaltir el terrorisme', com ells diuen, de manera que totes les persones que en formàvem part mereixíem la mateixa condemna, independentment de què hagués escrit cadascú. Això és així tot i que als documents de

la fiscalia hi ha apartats dedicats a cada persona i que al judici ens van fer declarar un per un.

—Continueu fent cançons?

—Abans de tot aquest merder amb l'Audiència ja en feia poques. Cada cert temps trec alguna cançó i vaig fent. I després de la sentència i amb tot el procés judicial, la meua activitat ha estat la mateixa o potser més. Fa poc, vaig penjar un nou videoclip, que es diu 'Riesgo abstracto', amb la mateixa línia política i reivindicant el meu dret d'expressar-me. No callarem, és una barbaritat que ens condemnen per unes cançons.

—Com ha rebut la família i l'entorn el procés judicial?

—Vinc d'un entorn militant de l'esquerra independentista i des del primer moment m'han fet costat. Es va crear un grup de suport a Sabadell i moltes persones han estat fent un munt de feina per a organitzar actes i concerts per a difondre el cas i fer una mica de calés. Pel que fa a la meua família, és cert que en un primer moment van tenir por i un cert rebuig. Amb el temps, això ha desaparegut i també han donat ple suport a la campanya i a les meves idees, tot i no compartir-les.

—Com va ser el judici a l'Audiència espanyola?

—Vam percebre una actitud de menyspreu, no volien escoltar els nostres arguments. En el moment que el nostre advocat exposava la defensa, la jutgessa, Ángela Murillo, semblava que s'adormia. Badallava i tancava els ulls. No m'estranya que els consellers diguessin que la seva jutgessa no els feia cas. Són judicis polítics on persegueixen les nostres idees, és una farsa. Ens porten allà sabent que ens condemnaran i que ens volen portar a la presó. La nostra defensa i les declaracions que puguem fer els són absolutament igual.

—Valtònyc és a l'exili, Hasél va dir que arribat el moment ell entraria a presó. Hi heu pensat?

Catalunya és un cas excepcional, hi ha moltíssima més gent organitzada

—Evidentment, hi penses, hi ha moltes possibilitats. No n'acostumo a parlar perquè fins que no t'hi trobes no té sentit fer-ho. Quan sigui el moment, al costat dels companys i les companyes del grup de suport i la família, prendré una decisió. Però vaja, amb una condemna de dos anys i amb tota la lluita que es va fent, crec que la millor opció és plantar cara des d'aquí.

—L'exili de Valtònc ha atret l'atenció internacional als casos de repressió a cantants. Heu notat cap canvi?

—El canvi mediàtic va començar abans del seu exili. Molts mitjans internacionals com Aljazeera, The Washington Post o The New York Times, s'han fet ressò del que ens passa a l'estat espanyol. Evidentment que en Valtònc ho internacionalitza encara més, però encara no hi ha hagut el canvi que necessitem, que és l'absolució; tampoc amb el govern de Sánchez. Al final, crec que el canvi no vindrà d'allà sinó de la mateixa gent, quan s'adoni de les coses que passen, tant pel que fa als presos polítics catalans com els rapers, i comenci a mobilitzar-se.

—Us ha arribat el suport d'altres punts de l'estat?

—Sí, però no amb el mateix grau de solidaritat i combativitat. Catalunya és un cas excepcional, hi ha moltíssima més gent organitzada. Però a l'estat espanyol també hi ha molta lluita, el cap de setmana passat vam ser a Cadis i Sevilla fent xerrades i concerts.

—A banda del grup de suport a Elgio que van fer a Sabadell, heu participat en la plataforma No Callarem i en la campanya 'Demà pots ser tu' d'Òmnium Cultural i altres entitats, com Irídia o FundiPau. Com us ajuden les campanyes de solidaritat?

—Sobretot amb la visibilització i la difusió del cas. A en Valtònc i en Pablo Hasél no els ha costat tant de tenir suport mediàtic perquè el seu procés judicial fa més temps que dura i són persones individuals, no pas un col·lectiu com nosaltres. Per això, el suport econòmic de No Callarem i la presència mediàtica d'Òmnium, que ha fet que ens conegui molta més gent, són molt importants.

Fotograma del videoclip de la cançó 'Riesgo abstracto'.
YOUTUBE

El periple europeu de Puigdemont acaba 132 dies després

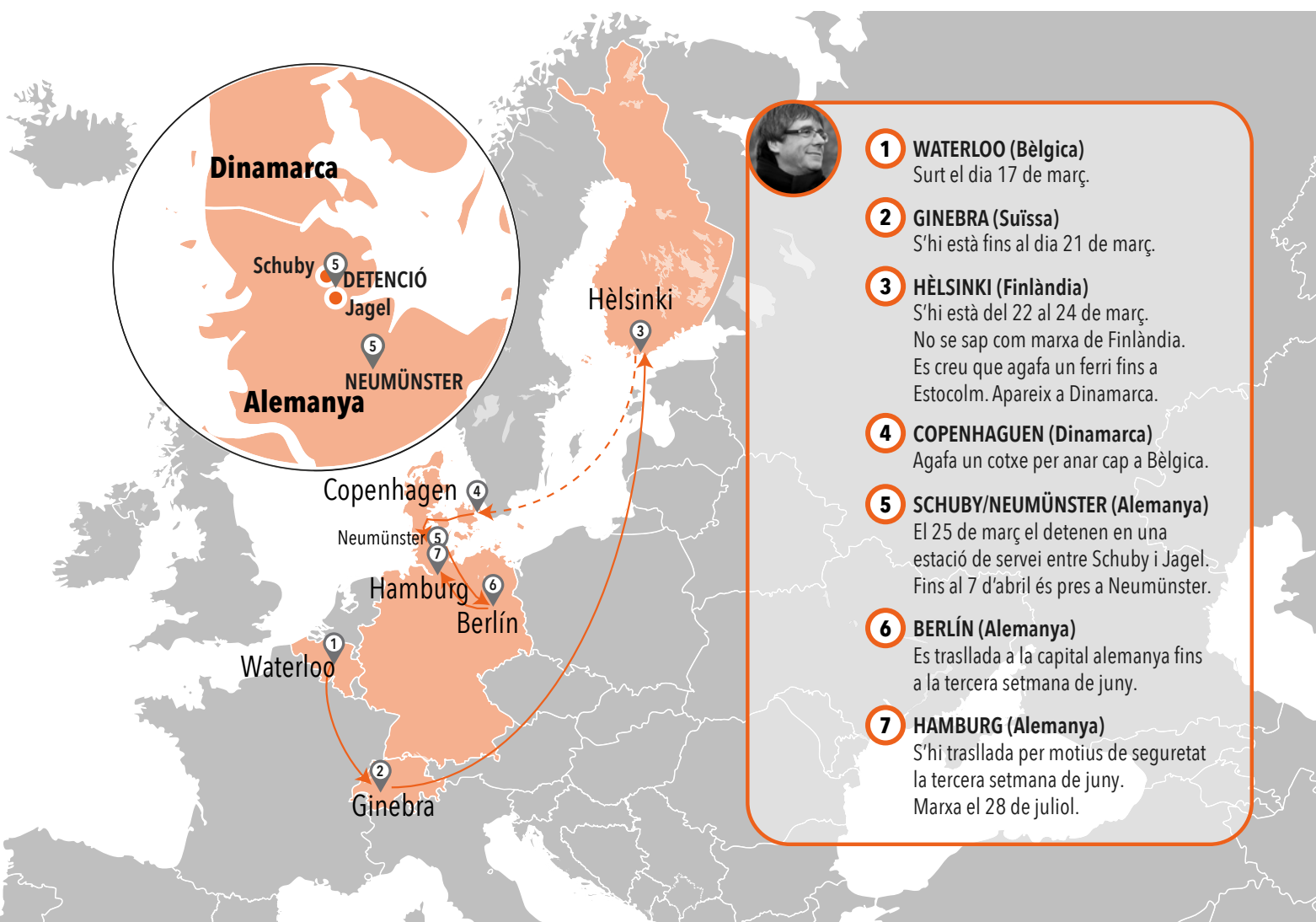
Exili Avui arriba a la residència de Waterloo, d'on va sortir fa més de quatre mesos. Durant aquest temps ha estat detingut i empresonat, però el balanç final és positiu perquè torna al país belga amb l'acusació de rebel·lió desacreditada

REDACCIÓ

El llarg periple judicial de Carles Puigdemont acaba avui a Waterloo (Bèlgica), d'on se'n va anar fa més de quatre mesos, concretament, 132 dies. Després d'haver-se desempallegat del delictes de rebel·lió, si més no d'acord amb la justícia alemanya, i la posterior retirada de l'euroordre de Pablo Llarena, Puigdemont ja pot tornar a circular lliurement i avui tornarà a trepitjar Bèlgica. Primer es reunirà amb el president de la Generalitat, Quim Torra, a Brussel·les. A la tarda, aniran a la Casa de la República, on es farà un acte pel retorn del president a Bèlgica.

Durant tot aquest temps, Puigdemont ha passat per quatre països, com a mínim. Va sortir pels volts del 17 de març de Waterloo en direcció a Ginebra, on va ser uns quants dies. Va participar en diversos actes, entre els quals el que es va fer la seu de les Nacions Unides, i es va poder trobar amb Anna Gabriel, exiliada a la ciutat helvètica.

El dia 21 va posar rumb a Hèlsinki, convidat per l'ex-diputat Mikko Kärnä. Va fer una visita al Parlament de Finlàndia de la mà de l'intergrup Amics de Catalunya i l'endemà va fer una conferència a la Universitat de Hèlsinki. A partir d'aquí, el viatge de Puigdemont va començar a complicar-se perquè Llarena

Puigdemont i Torra faran una conferència de premsa conjunta avui, des de la delegació del govern a Brussel·les

va enviar una euroordre a la policia finesa. Fins i tot, l'advocat de Puigdemont, Jaume Alonso-Cuevillas, va dir que el seu representat es lliuraria a la policia finlandesa.

Però el vespre d'aquell mateix dia, un divendres, Mikko Kärnä explicava a Twitter que Puigdemont ja havia abandonat el país en direcció a Bèlgica. Cuevillas ho va confirmar: 'Continuarà, com sempre, a disposició de la justícia belga, on té fixada la seva residència.'

Aquí apareixen els dubtes de com va arribar, un dia més tard, a la frontera entre Alemanya i Dinamarca, on va ser detingut. La cosa més probable és que agafés un ferri que connecta Finlàndia amb Estocolm, baixés fins a Malmö i, un cop allà, entrés a Dinamarca per Copenhaguen. La següent notícia sobre Puigdemont es va saber l'endemà a la tarda, quan va ser detingut a Alemanya, en una àrea de servei situada a trenta quilòmetres de la frontera amb Dinamarca. Aquella mateixa tarda, va ser traslladat a la presó de Neumünster, a l'estat alemany de Slesvig-Holstein.

Pas per la presó

L'euroordre enviada per Llaurena a Alemanya obligava el tribunal de l'estat a prendre una decisió: decidir si l'extradicia o no. Van passar uns quants dies fins que s'hi va pronunciar. El revés a la justícia espanyola va ser enorme i el dia 5 d'abril el tribunal de Slesvig-Holstein va rebutjar el delictes de rebel·lió que volia provar Llaurena. Puigdemont va sortir en llibertat amb fiança mentre els jutges prenen una segona decisió sobre el delictes de malversació i es va desplaçar a Berlín, ja que no podia abandonar el país.

A partir d'aleshores, Puigdemont va adoptar un perfil baix i va abandonar els focus mediàtics, conscient que encara restava una resolució. A més, Llaurena continuava enviant documentació per a revertir la resolució sobre rebel·lió i decantar a favor seu el veredictes sobre malversació. Entremig, Puigdemont va abandonar Berlín i es va instal·lar a Hamburg per qüestions de seguretat, segons el seu entorn. Finalment, l'èxit es va consumir el 12 de juliol. Els jutges alemanys van tornar a declarar 'inadmissible'

el delictes de rebel·lió i van dir que només podien extraditar Puigdemont per malversació.

Llaurena s'ha trobat amb el rebuig de moltes jurisdiccions europees: l'escocesa, la belga, la suïssa, la finlandesa, l'escocesa i, finalment, l'alemanya. Però aquesta última és la que li ha fet mal de debò perquè la seva acusació estava fonamentada en el delictes de rebel·lió i, de cop i volta, ha quedat desacreditada. Una setmana després del pronunciament dels jutges alemanys, Llaurena va signar la seva derrota retirant les euroordres.

Rebuda a Waterloo

Puigdemont i Torra faran una conferència de premsa conjunta avui, des de la delegació del govern a Brussel·les. Tot seguit, Puigdemont anirà a la Casa de la República, a Waterloo, on exigirà la llibertat dels presos polítics i exiliats. En l'acte, hi participaran membres de la societat civil, familiars de presos i els consellers exiliats. Després dels actes institucionals, hi haurà espai per a la celebració amb una actuació de Valtònyc al Café des Halles, a Brussel·les. ■

El CEO mostra un gir conservador al PSC i un JXCat més social des del començament del procés independentista

L'Aravot Les dades mostren una sacsejada ideològica en el bipartidisme històric de la política catalana

SEDA HAKOBYAN | ALEXANDRE SOLANO

El procés en el qual Catalunya és immersa ha capgirat el sistema de partits. Ha passat d'un bipartidisme de dècades entre dues grans formacions a un estat encara de canvi, de transformació, que les ha dut al trencament. El sobiranisme ha desertat de les files socialistes, Convergència i Unió s'han separat i l'espai convergent encara es redefineix.

I aquest, encapçalat per Carles Puigdemont i abans força d'ordre i moderació, ara és un projecte que intenta aglutinar un independentisme capaç d'enfrontar-se a l'estat espanyol. S'ha nodrit de polítics d'esquerrres com Jordi Sànchez, Marina Geli, Ferran Mascarell, Antoni Morral, Emili Valdero o Imma Prat.

Quant al PSC, alternativa progressista al govern, ha acabat representant una moderació que va incloure a les llistes dels darrers comicis el sector més conservador de l'antiga CiU, antiavortista i contrari al matrimoni homosexual, tot volent donar una imatge d'ordre.

També ha pres posició al costat de PP i Ciutadans, amb els quals s'ha manifestat, ha presentat recursos als tribunals, i ha aprovat la suspensió de l'autonomia catalana. Un dels beneficiats d'aquest gir ha estat ERC, que amb gran part dels escindits socialistes ha capitalitzat bona part del vot d'esquerres de Catalunya.

De l'ordre a la reivindicació

Un dels canvis més clars de l'evolució dels votants socialistes i dels post-convergens

ha estat la posició respecte de l'autoritat, conseqüència evident de la relació amb les ordres del govern espanyol i les sentències dels tribunals. Fa poc més de tres anys, la majoria de votants de Convergència i Unió, per sobre i tot de la mitjana i amb un índex semblant als del PSC, obeeïen cegament les lleis, fossin justes o no, i trobaven que a l'escola calia ensenyar als infants de sotmetre's a l'autoritat.

Però al cap de tres anys es produeix un descens radical dels votants de JxCat partidaris d'aquestes afirmacions, mentre que tres quarts dels socialistes ja hi donen suport. El 2015 el percentatge era prou semblant en tots dos grups, però actualment la diferència és de més de quaranta punts (75% a favor al PSC i 32% a JxCat).

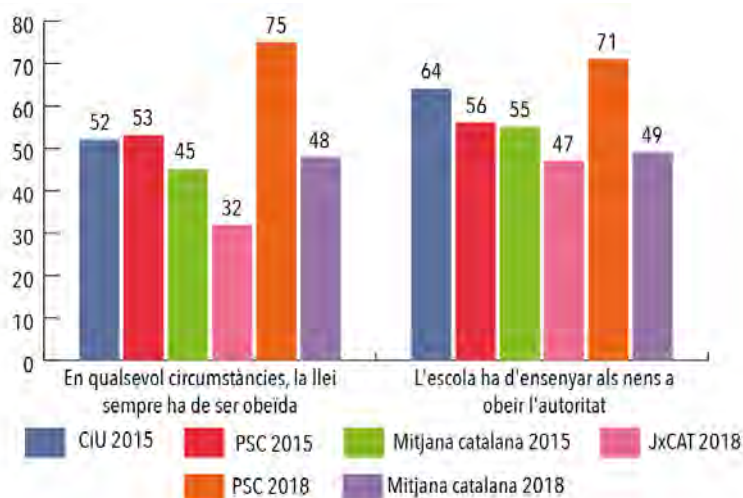
Trobem fins i tot que hi havia més socialistes favorables a les concentracions no autoritzades com a instruments de protesta que no pas els votants de CiU. Aquest fet sembla que ha canviat darrerament.

La negativa a acceptar totes les decisions dels tribunals o dels governs, perquè moltes han estat profundament injustes i polititzades, sembla que ha fet entrar l'entorn convergent a un espai impensable fa poc temps. Per contra, els socialistes, que no han conegut aquest escenari, hi han reforçat l'obediència, siguin com siguin.

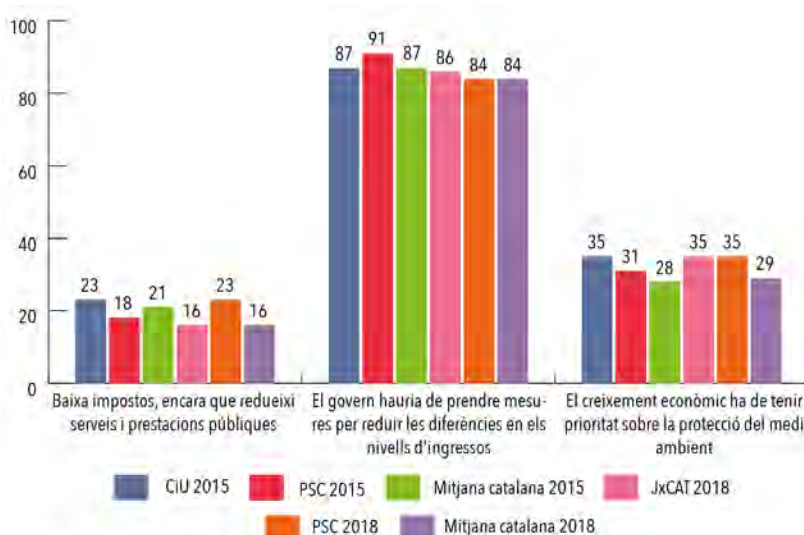
La resposta és fortament influïda pel procés independentista, però de ben segur que pot ser transcendent en qualsevol reivindicació nova que sorgeixi. Per exemple, difícilment es podran tornar a justificar càrregues policials

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ACN

Molt o bastant d'acord amb aquestes afirmacions pel record de vot de 2015 i la intenció de vot de 2018. Dades de la primera onada del baròmetre del CEO del 2015 i segona onada del 2018. vw

Molt o bastant d'acord amb aquestes afirmacions pel record de vot de 2015 i intenció de vot de 2018. Dades de la primera onada del baròmetre del CEO del 2015 i segona onada del 2018. vw

de manera indiscriminada, tal com a l'11-M.

El nou discurs antiestablishment

El referèndum del primer d'octubre i la possibilitat de declarar la independència va causar la mobilització d'un gran empresariat que viu principalment a l'ombra o de concessions de l'estat espanyol. Llavors va prendre un partit ben definit després

d'haver-se mantingut al marge del debat polític.

Aquesta presa de posicionament va concretar-se en el trasllat de la seu social fora de Catalunya, gràcies a les facilitats del govern espanyol, com a mesura de pressió. El moviment va ser maximitzat per alguns mitjans, que van mostrar una imatge de col·lapse econòmic, quan realment van marxar poc més de tres-cents empreses, amb

una incidència nul·la en empleats, fàbriques o despatxos.

Tenien un perfil molt concret: el seu mercat és estatal, viuen de l'estat espanyol o volen fer polític. Són Caixa-Bank, Banc Sabadell, Abertis, Freixenet, Gas Natural, Cerveses San Miguel, Grupo Planeta o Aigües de Barcelona. Malgrat ells, no s'ha aturat l'arribada d'inversió estrangera d'empreses pioneres i algunes altres com

SEAT van denunciar pressions polítiques i del rei per a canviar la seu.

Les mateixes empreses van finançar la campanya anti-independentista de Manuel Valls en les eleccions del 21-D i, com explica El Crític en 'La guerra econòmica contra l'independentisme', han pressionat l'independentisme més pròxim a l'espai convergent i l'han amenaçat.

La situació ha motivat un gir del discurs molt contundent en Carles Puigdemont, quan històricament les grans empreses catalanes es lligaven a CiU. En uns quants mítings ha afirmat que una Catalunya menys lliure és 'un país que encantaria a l'Íbex-35 i a les empreses de la llotja del Bernabéu, però aquest no és el model que nosaltres volem', diferenciant-los de resta d'empresaris.

Va contraposar el projecte independentista a 'un estat incomplidor, que no paga allò que deu, que para les lleis que impliquen millores socials i que està més preocupat de les grans fortunes i pels de l'Íbex-35 que no pas d'allò que la gent necessita'.

Arran d'aquestes declaracions, activistes d'esquerra com Bel Olid, candidata de la CUP a les eleccions del desembre, destacaven com els havia sorprès sentir 'algú de l'antiga CDC criticar l'Íbex-35', cosa que no haurien imaginat tan sols feia pocs mesos.

En canvi, el PSC ha intentat ser el partit d'aquests empresaris desenganyats amb els postconvergentes. Els socialistes van demanar la dimissió d'Oriol Junqueras per la fugida d'empreses, i al Círculo

Percentatge de vot en les eleccions de 2010, 2012, 2015 i 2017. En el cas de Junts pel Sí, s'ha respectat la proporció de les llistes (60% per a CDC i afins i 40% per a ERC i afins). vw

Ecuestre, aliat amb el sector més conservador d'Unió, Içeta es va oferir com a garant d'estabilitat, ordre i progrés. En un article al Confidencial, titulaven 'Els empresaris de CiU de tota la vida es passen a Iceta i ressusciten la sociovergència' i s'hi afirmava, per exemple, que el PSC feia el mateix discurs de la CiU del 2004.

La campanya per a 'alliberar-se' de l'Íbex-35

Carles Puigdemont assenyalava que una de les coses que feien més por era el 'fenomen català'. És a dir, una població interessada per la política, amb reclamacions clares i mobilitzada que pot qüestionar-se moltes més coses més enllà de la independència, i que posi en perill els poders fàctics.

Hi ha hagut moviments en aquesta direcció. El CDR de Vilanova i la Geltrú va crear el web 'Adeu Ibex-35', que ofereix alternatives per aconseguir sobirania econòmica i construir un país més just, contraposant el model d'empreses contràries a la voluntat popular al de les de proximitat, 'respectuoses amb el medi ambient, socialment responsables i basades en models democràtics'. El 20 d'octubre ja es va fer una campanya per a retirar petites quantitats de bancs i les entitats independentistes poden arribar a intensificar la campanya en aquest aspecte.

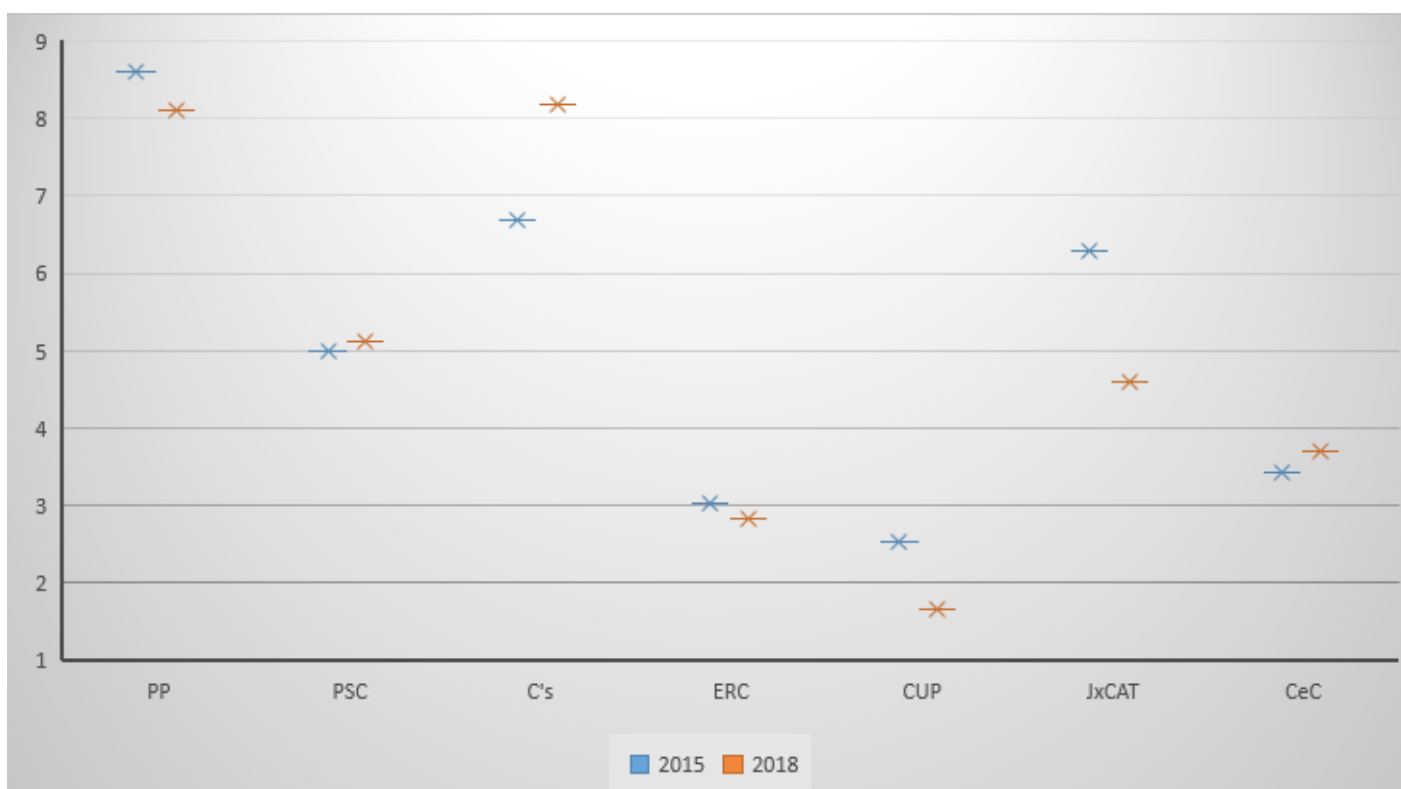
Això ha generat un canvi d'actitud política. Només el 16% de votants de JxCat és favorable a abaixar impostos si implica reduir serveis o prestacions, un percentatge menor

La necessitat d'acordar polítiques amb la CUP i ERC ha portat a un canvi al període de privatitzacions i de venda de patrimoni

que els votants de CiU i inferior als del PSC. Percentatges com aquest es repeteixen en les preguntes sobre la reducció de les diferències en els nivells d'ingressos o si és prioritari creixement econòmic sobre el mediambiental, quan fa uns anys eren els socialistes els qui tenien unes posicions més progressistes.

La necessitat d'acordar polítiques amb la CUP i ERC ha portat a un canvi al període de privatitzacions i de venda de patrimoni. Els independentistes pactaven de no renovar els concerts a les escoles que segreguen per sexe, però el govern espanyol, aprofitant la suspensió de l'autonomia (amb el suport del PSC) van prorrogar-los quatre anys més.

Quan va ser al govern, l'ex-socialista i conseller

Ubicació dels partits segons el conjunt dels catalans. De 0-10, 0 = Extrema esquerra; 10 = extrema dreta. Dades de la primera onada del baròmetre del CEO del 2015 i segona onada del 2018. vw

d'ERC, Toni Comín, va proposar de comprar l'Hospital General de Catalunya per fer-lo públic i va dur a terme un procés per a revertir les privatitzacions. Aquesta política suposa un canvi respecte del model de consorcis i concerts privats del conseller Boi Ruiz.

En la mateixa línia, el juliol del 2017 es va aprovar la creació de l'empresa pública ATLL per a revertir la privatització d'Aigües Ter-Llobregat després d'haver estat privatitzada pel govern d'Artur Mas el 2012, acció que els tribunals van anul·lar. Sorpren que una enquesta de GESOP apuntava que a començament del 2017 un 69,6% dels votants del PDECat estaven a favor de recuperar els serveis bàsics com la sanitat, l'aigua o la recollida de residus per gestionar-los directament

Gir progressista dels independentistes, gir a la dreta del bloc del 155

Més enllà dels canvis de Junts per Catalunya i dels socialistes, els suports en l'espai independentista i el no independentista s'han reconfigurat.

Al primer bloc, tot i que Junts per Catalunya se situa com a força principal, les esquerres independentistes (ERC i CUP) han passat a representar més del 50% del vot, un fet inimaginable només fa uns anys.

Cal destacar que malgrat que el sector més conservador i lligat a l'ordre s'hagi desentès de CiU, això no ha fet perdre ni percentatge ni vots al bloc independentista. Pot sorprendre que encara que JxCat hagi fet un gir cap a posicions més progressistes, les esquerres hagin

continuat creixent i en canvi la dreta no hagi acabat orfe, però que els mateixos votants han anat evolucionant cap a la dreta.

En canvi, la tendència del bloc no independentista ha estat la inversa, fins i tot sumant-hi els comuns, que ocupen un espai intermedi. Principalment, Ciutadans ha passat a ser la formació de referència, però a més, ells i el PP s'han desplaçat cap a la dreta i segons el CEO són ara menys partidaris de la democràcia, més xenòfobs i més defensors de l'ordre de la llei.

També cal sumar-hi el gir d'ordre dels socialistes, cosa que fa indubtable l'evolució cap a la dreta d'aquest bloc.

En situar els partits en l'eix esquerra-dreta, destaca que un gruix de la població situa Ciutadans a l'extrema-dreta, de 6,68 de mitjana

a 8,18, mentre que a JxCat ha passat la cosa contrària, d'un 6,3 a 4,61, fins al punt que el PSC se situa més a la dreta. En el posicionament dels mateixos votants, també trobem com els de JxCat (4,17) avancen als del PSC (4,32) per l'esquerra.

El procés ha obligat els post-convergens a entendre's amb ERC i la CUP, dues formacions situades molt lluny ideològicament. Els partits tenen diferents sectors, interessos i vinculacions, però l'evolució dels votants, el canvi de discurs deslligat de les grans empreses i en la percepció sobre el partit obre la porta a noves polítiques, amb una fiscalitat i rendició de comptes, on els votants qüestionin qui gestiona, i amb quines condicions, els serveis, i com fer una societat millor. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 23-27 juliol

Dimecres 25.
El pas de l'Ebre,
el fracassat darrer
intent de salvar la
república

ARXIU

Dilluns 23.

Russafa, un barri en alerta
turística

vw

Dijous 26.

Manuel Milián Mestre: 'Si el
govern català és astut, li podrà
colar algun gol a Sánchez'

ALBERT SALAMÉ

JORDI PINA

‘Penso que ens trobarem el setembre amb peticions de penes de deu anys o més’

Entrevista a l'advocat de Jordi Sànchez, Jordi Turull i Josep Rull

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Entrar al despatx de Jordi Pina és entrar a una de les cases que visita el poder. En ple cor de l'Eixample barceloní, el seu poderós bufet ha defensat la casa reial espanyola, Fèlix Millet, el cas Turisme i Jordi Pujol Ferrussola. Però ara Jordi Pina porta un cas diferent. Els seus clients són independentistes a qui l'estat demana vint anys i trenta anys de presó. Són Jordi Sànchez, Jordi Turull i Josep Rull. Pina és, doncs, un dels advocats del procés. Ho és des del 9-N, quan va portar Irene

Rigau. I ara, en pocs mesos, ha defensat dos candidats a la presidència catalana, Rull i Sànchez. VilaWeb es troba en una de les sales del bufet de Jordi Pina amb un advocat en plena transició. De creure's el sistema a no creure-se'l tant. De no ser independentista a ser-ho. Perquè l'advocat Jordi Pina, tal com ja havíem fet amb Boye, Van den Eynde i Melero, en aquesta entrevista no parla dels seus clients i prou, sinó també d'ell. De la seva carrera, dels seus punts de vista i la seva evolució.

—Quins són els vostres orígens familiars?

—El meu pare és nat a Sant Celoni, circumstancialment. Però va viure tota la vida a Portbou. A vint anys va començar una agència de duanes. I cap a Barcelona. Va muntar una bona empresa. I la mare, d'aquí, de Barcelona. És on he nascut i he viscut tota la vida. A l'Eixample, carrer de Provença. D'una família burgesa, com s'anomena. Sóc el quart germà de cinc. I us dic una cosa: és una de les coses més meravelloses de la vida, tenir germans. I

Penso que ens trobarem el setembre amb peticions de penes de deu anys o més

Si jo fos el govern d'Espanya, trauria immediatament els presos

m'he casat amb una senyora que també són quatre germans, i per tant hem fet gran família i grans nebots. A mi, la veritat, l'ambient familiar m'agrada molt.

—**Què han fet els germans?**

—Germana gran llicenciada en Història i Art. Tota la vida professora d'història. La segona, llicenciada en Econòmiques. Professora i directora d'escola. El tercer viu a les Canàries. Joieria. Se'n va anar molt jove. I el germà petit és director d'una entitat bancària.

—**I per què volíeu fer dret?**

—No. Jo volia fer periodisme. Anava als Maristes del passeig de Sant Joan i tenia un amic que es deia Nani Pons. El seu pare era José Fèlix Pons. Mite en el món del periodisme esportiu. Quan tens onze anys, dotze, tretze, vols ser periodista esportiu i anar al Camp Nou o al Santiago Bernabéu. I fer-hi transmissions. Col·laborava a la revista de l'escola i feia la crònica dels partits germans contra alumnes, emulant la crònica del Dicen. Al marge, feia les cròniques de partits inventats. Barça 3 – Elx 0. Tal qual. I les donava al Nani. Dóna això al teu pare, que m'ho corregeixi. Passa que a periodisme no vaig entrar per nota. Perquè jo he estat molt mal estudiant. Molt. Crec que la primera vegada que vaig conèixer el setembre, va ser a quart de primària, aleshores quart d'EGB. I ja no ho vaig deixar. Em va agradar. No recordo un sol estiu sense haver d'estudiar.

—**Mal estudiant. Bon professional.**

—És una de les coses que dic als meus fills. I a nebots que no són bons estudiants. Poseu-vos el meu mirall. És a dir, treure molt bones notes a la carrera, o a l'escola, no és sinònim de tenir èxit a la vida. En aquesta vida és més important ser llest que no pas ser intel·ligent. Jo no vaig entrar a periodisme. I ma mare, que era sàvia, en pau descansi, em va dir: tu no tens cap padrí al periodisme, més enllà de José Fèlix Pons, i el que no faràs, ja t'ho dic jo, és perdre un any estirat al sofà fent el dropo. Primera premissa d'una mare. Per què no fas una primera

carrera, i després ja provaràs un altre cop periodisme? I jo, cap a dret. Fonamentalment, per allò de 'qui val, val i qui no, a dret'. Els matins, la gespa del bar de la UB era mitja vida. Jo vaig fer dret amb la vocació d'acabar passant-me a periodisme. Però va haver-hi una cosa que em va al·lucinar. I ja m'hi vaig quedar.

—**Quina?**

—El dret penal. Me n'anava a veure visites públiques pel meu compte. M'agradava. En realitat és el paradigma. Jo no conec ningú que digui: jo vull fer dret perquè m'encanta el dret internacional privat. Un que em digui això, ull, eh? O m'encanta molt l'administratiu. No. On et pots sentir realitzat com a ésser humà és amb el dret penal. Ajudant algú a recuperar allò que ha perdut, fent d'acusació, o defensant algú que s'ha equivocat, com tots.

—**Trenta anys de penalista. Si us demano un cas que us hagi marcat, per bé o per mal?**

—Per mal. L'assassinat del germà de l'E.B. Vaig portar-ne l'acusació. I no vaig ser capaç de provar qui era l'autor, o de provar qui tenia el ple convenciment que ho era. No vaig ser capaç de provar qui era l'assassí. El cas es va arxivar i l'home és lliure. I això m'ho emportaré. És el fracàs més gran de la meua carrera professional. Teníem un convenciment clar per on anàvem, i qui era l'autor. Però en el dret penal has de provar les coses. I quan no les proves, perds. No teníem tots els fonaments de prova suficients. És més difícil ser acusació que ser defensa. M'estimo més recordar negativament un fracàs que no pas un èxit. Al final, els èxits tampoc són dels advocats, perquè en molts casos el teu client és innocent. Llavors, això tampoc no és cap èxit 100%. Aquí la cosa difícil és salvar algú que sigui culpable.

—**Un èxit professional que recordeu?**

—Aconseguir que Fèlix Millet o Jordi Montull no ingressessin en presó preventiva. En una estratègia que vam parir; el Molins, va ser, i jo la vaig compartir. I

Quan acabi el procediment, continuaré amb aquesta professió? He vist coses que no m'han agradat

ALBERT SALAMÉ

crec que va ser una bona estratègia. En què realment crèiem, i que és la mateixa de sempre: que no es faci un abús de la presó preventiva. Hagi robat o hagi... La presó preventiva només ha de ser per a aquells casos molt greus. Molt i molt greus.

—A casa vostra estàveu polititzats?

—A casa meua sempre hem votat Convergència. Per què ho dius, a qui votes, em demanen a vegades. Si votés la Falange Española de les Jons, doncs no ho diria. Però no me n'averigonyeixo, voto CiU. Alguns germans van votar durant anys ERC. Després van fer deriva. A casa, en fi, sempre ha estat un ambient molt de Convergència. I passa igual amb la família de la meua esposa. És veritat que la Convergència que jo he viscut a casa, la de la meua adolescència, no té res a veure amb el que serà ara Convergència, el PDECat, o com vulguis que es digui.

—I quan feu el pas a l'independentisme?

—Quan veus que determinades persones que saps que tenen un mateix pensament que tu, que és un pensament pausat, fan un pas endavant, dius, i per què no puc

jo fer-lo jo també? Al final, es pot fer la independència, i es pot ser independentista des de Sarrià – Sant Gervasi. No hi ha cap problema. També és veritat que, especialment l'any que vaig assumir la defensa d'Irene Rigau, vaig poder viure molt més intensament i de prop tot el moviment del dret de decidir. Però jo no m'he fet independentista dient que Espanya ens roba. Mira, no. Passa que no m'he sentit mai espanyol. Jo em sento català i m'agradaria que Catalunya fos un país independent. Això sí, fet amb tots els passos que s'han de fer.

—Després de trenta anys de carrera, ens trobem amb Pablo Llarena. Us mireu el dret igual?

—Trobo injust que ho focalitzem en Pablo Llarena. La gran trampa. No tinc cap prova d'això, però sí el convenciment que totes les resolucions no les pren només Pablo Llarena. Allò del Tribunal Suprem no és ben bé un òrgan judicial normal. Són una dotzena de magistrats que han decidit que un d'ells és l'instructor. Molt bé. Però aquest no està sol en un quarto. Evidentment que no sé si

les ha consultades amb els altres onze, però hi ha una evidència: hem recorregut contra totes les decisions i la sala d'apel·lacions no ens n'ha estimada ni una. He d'entendre que el criteri és unitari.

—I què demanarà l'equip rival? Quants anys?

—No veig el Tribunal Suprem, ni cap gest, que em permeti de pensar que el tribunal vulgui fer sentència salomònica. I que vulgui aconseguir les dues bandes. No ho veig. I penso que ens trobarem el setembre amb peticions de penes de deu anys o més. Que per mi, des d'un punt de vista no jurídic, sinó polític, és un error gravíssim. En aquest cas, si jo fos el govern d'Espanya, trauria immediatament els presos. Després faria una rebaixa de les penes. I algú em podrà dir que això és dret, no política. No. Aquest cas, no. Llegia en Xavier Melero i ell deia, cosa que respecto, que volia fer un judici tècnic. Doncs el prèsec, jo ja el vaig fer el 9-N. Ja el vaig fer. I jo aleshores hi creia fermament, en el judici tècnic. Perquè tota la jurisprudència del Tribunal Suprem determinava de manera inequívoca

que havien d'absoldre el president Mas, la vice-presidenta Ortega i la consellera Rigau. Amb tots els pronunciaments favorables. I en canvi, els van condemnar. Jo ara tinc dubtes que sigui la bona línia. Jo vaig començar amb una idea totalment tècnica dels tipus penals, i quan he anat veient que els primers arguments es rebatien tècnicament però al final es van torçant i són arguments polítics per part seva, doncs... Se'ns parla d'ideologia, de 'acertado retorno al autogobierno', de renúncies a escons. Veig clarament que amb la defensa tècnica no n'hi ha prou. I no ho veig jo i prou. Ho veuen els meus clients. Hi haurà component tècnic? Evidentment. Parlarem de dret penal. Però per descomptat que s'ha de parlar de política. I s'ha de parlar de què ha passat, sobre aquesta qüestió.

—Us aniria bé una estratègia conjunta, als advocats de la defensa?

—Jo penso que ha de ser conjunta, sí. Aquí algú deia que hi havia algú pactant amb la fiscalia. Però què vols pactar? Un pacte, el pots fer si hem entrat en una joieria i la gent no ho ha vist. Però si ets innocent... Quina és l'estratègia conjunta? La de defensar-nos. Jo no puc defensar aquest judici dient salvaré en Jordi Sánchez i prou. Perquè quan jo parlo del 20 de setembre, parlo dels Jordis. De tots dos. I parlo d'en Quim Forn. I al final tot va junt. Penso que ha de ser una declaració conjunta.

—Jordi Sánchez el van maltractar especialment a la presó. És veritat, això?

—El van portar a uns mòduls horrosos. Amb gent jove violenta. Un paio que és absolutament pacífic. Ell ja va notar un canvi especial quan va anar al mòdul 10, amb en Cuixart. Allà, la vida li va canviar de la nit al dia, a en Jordi Sánchez. Ell venia d'un mòdul dur. De presó. De narcotraficant. Quan va arribar al mòdul 10, em deia: Hi ha plantes, et semblarà una bajaranada, però en aquest mòdul hi ha plantes! I una biblioteca! La primera nit va estar amb un colombià, que llegia un llibre. Sánchez passava d'estar en un mòdul amb païos que, si

ALBERT SALAMÉ

perdrien al parxís, et clavaven el bolígraf a compartir cel·la amb un paio que tenia un llibre de psicologia a la tauleta de nit. És mitja vida. Explico coses d'aquestes, a les xerrades que fem. Les trobo molt útils. I m'agradaria que em convidessin més. M'agrada explicar-les a la ciutadania. Penso que són coses importants. Aquestes petites misèries fan que al final aprenguem què han fet aquesta gent per tots nosaltres, i pels catalans que tenim un anhel de llibertat i de viure independents, i saber aquesta petita anècdota del president de l'ANC, a qui li cauen les llàgrimes perquè veu que en un mòdul de la presó hi ha plantes.

—I a Jordi Pina, aquest cas com l'ha canviat professionalment?

—Del tot. De fet, he pensat si val la pena continuar. Quan acabi el procediment, continuaré amb aquesta professió? He vist coses que no m'han agradat, en aquest procediment. I un romàntic del dret com jo, que vaig amb el liri a la mà i crec en la justícia, i que em vaig enfonsar moralment quan vaig descobrir que en Pasqual Estivill prevaricava i que,

per tant, hi havia jutges que no fan les coses ben fetes... Hòstia. Véns de creure que amb la teva paraula pots vèncer el contrincant i després veus que hi ha coses obscures. No diré quines són. Però si les extrapolo a qualsevol altre procediment que pugui portar, acabes creient menys amb la justícia. No sé què acabarà passant. Però sí que és veritat: aquest procediment em va tocant. I m'ha tocat personalment. Físicament. Tenim tres catedràtics de dret penal. Quan fem un escrit no fem qualsevol cosa. Analitzem les coses. I la resposta és un frontó, que et fot una hòstia i et torna la pilota cap a casa. Amb la primera persona dius, va tira. Ara, la segona. Ara, la tercera. Però quan has tornat 150 pilotes, la moral va baixant. Aquest procediment, ens agradi o no ens agradi, no té res a veure amb cap altre. Aquí hem portat, i portem, molts procediments mediàtics. Palau de la Música. Turisme. Barça. ITV. Jordi Pujol Ferrussola. 3%. Tot el que vulguis. Però això, això no hi té res a veure.

—Per què?

—Perquè en els altres procediments sí

que hi ha clarament un component 'delictiu', entre cometes. Potser és veritat o potser no. Però al final t'imputen això. Però aquí parlem d'uns homes que van pujar a un cotxe de la Guàrdia civil, i d'uns altres que van portar unes urnes perquè tu i jo poguéssim anar a votar. No hi ha més. Aquests són els fets. Vaig pel carrer i la gent em para i em diu, molt bé, endavant. Això a mi no m'havia passat. I dius, hòstia, però si els tinc a la presó. No guanyem un coi de recurs! No ens donen ni aigua. I en canvi... O les parelles d'ells. Recordo que vaig plorar. Vaig anar a portar les maletes al calabós, els medicaments, vigila aquestes pastilles, i quan vaig tornar i em van venir les parelles i va, que ho feu molt bé. Doncs em vaig posar a plorar. Perquè penses, no és just per a ells, ni ho és per a mi que les famílies s'ho prenguin tan bé. Perquè tots sabem que el problema és que ho fem bé. I no ens en sortim. Això crea una angoixa. Jo fa molts mesos que no dormo. Molts.

—Què vol dir que no dormiu?

—No recordo haver dormit seguit. I quan

dormo, penso en la presó. No m'ho puc treure del cap. Ara, quan acabem això, aniré a l'ordinador a llegir resolucions. I al xat, a veure què diu l'Andreu. A veure què diu en Cuevillas. És un no parar. I ve a sopar gent a casa, en parlem. I surts i el taxista, doneu-li records. És tot, sempre, constant. I possiblement m'he equivocat implicant-me tant. Pateixo amb la mateixa salut. Hauria d'aprendre a frenar. M'he desmaiats dues vegades. No m'havia passat en ma vida. De cop i volta, aixecar-me i pam!, a terra. Hi ha clients amb qui no tens empatia, ja no dic simpatia. Quatre anys a la presó. Entesos. Però jo, si foten vuit anys a en Rull, en Turull i en Sánchez i la resta, és que em fotrà a plorar.

—Quin dia us adoneu que el cas no és com semblava?

—El dia 2 de novembre tenia l'apel·lació de la llibertat de Sánchez i Cuixart. I jo, convençut que el dia 1 no ingressaria ningú. Aquell dia és quan em vaig acompanyar de debò. Perquè jo pensava, en Sánchez i en Cuixart són la societat. Els tractaran d'activistes de carrer. Però allò

era posar a la presó un vice-president de govern. I tot el govern en ple. I allà dic, la puta, no sortiran mai. Jo portava en Sánchez, només, aleshores. Com coi volem sortir nosaltres, si han fotut el govern dins?! Allà vaig veure la lògica que tenien. I tu també. Tots. No s'atrevirien. Doncs mira si s'hi han atrevit. És d'una bel·ligerència tan bèstia que m'ha fotut por. I la deriva, que he vist de prop. Cada vegada s'han anat traient més caretes.

—Si ho he entès bé, veig que hi ha hagut clarament dues parts, en l'estratègia. En una primera, els advocats van optar per la defensa tècnica, i en una segona, per la política.

—Nosaltres anàvem amb la teoria de: si voleu sortir, bondat. Aquí tothom és molt patriota. Però els advocats hem de posar seny. La gent ho ha d'entendre, també. A veure, nois, cantem 'hala, Madrid'. Fent-ho veiem que en traïem uns quants. Però no tots. Es queden en Junqueras, en Forn i els dos Jordis. I és quan veiem que alguna cosa no quadra. Que no es pot fer defensa tècnica i prou. I anem canviant el pla. I al cap d'uns mesos, ara ja s'ha acabat la ximpleria. Al final, decidiran els clients. Però el component polític és tan bèstia que penso que al final penso que hi haurà una deriva dels advocats per a fer un judici molt més polític que no tècnic. És impossible que Jordi Sánchez, Jordi Turull o Josep Rull no facin un discurs de no tenir-hi res a perdre. I ja el deuen anar pensant. Ho tenen molt clar. N'hem parlat. Ho hem analitzat, per davant i per darrere. Ells saben que els poden caure set anys de presó fàcilment. Aquesta forquilla. Has de tenir molta enteresa. Però t'ho pots pensar. I també és veritat que la unió fa la força. Podrem treballar més en equip, ara. També és el gran perill. Que et retroalimentes. A Soto del Real estaven separats. I en Jordi parlava amb un paio de drogues, i en Cuixart amb un que havia esquarterat la dona. No parles de la independència. Però ara és al revés. Ara és dinant, sopant i dormint. Tot el dia, tot el dia, tot el dia. I estant junts. I això fa molt. ■

ALBERT SALAMÉ

MANUEL MILIÁN MESTRE

‘La senyora Sáenz de Santamaría és una maligna’

Entrevista a l'analista polític i vocal de Foment del Treball

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Manuel Milián Mestre (Forcall, 1943) va entrar en política quan es va convertir en l'home a Catalunya de Manuel Fraga, amb qui va començar a teixir una xarxa de contactes i reunions per a encarar la transició democràtica. Va fer carrera política com a diputat del PP i va ser membre de l'executiva. Però l'any 2000 es va enfrontar amb la deriva que impulsava José María Aznar i va abandonar el partit per la porta del darrere.

D'aleshores ençà, el gran públic el coneix per la seva participació en algunes tertúlies i per ser vocal de Foment del Treball. Des del despatx que té a la seu nacional de la patronal, analitza de manera molt crítica l'actualitat política. Reparteix contra tothom. Rajoy, per no haver entaulat mai el diàleg –cosa que ell li va recomanar–; Santamaría, per ser la ideòloga de la judicialització de la política; i Puigdemont, per un 'arrauxat'.

—Coneixeu Pablo Casado?

—Sí, una mica.

—I de quin perfil és?

—Anem a pams. Jo estic molt content que hagi guanyat, perquè la senyora Sáenz de Santamaría és una maligna. Ha fet una política molt perversa i ha fet ús de molta informació de l'estat. Pel partit circulen històries sobre dossiers i coses...

—Informació de quina mena?

—Informació que li venia de l'estat... Imagineu-vos-ho. Llavors aquesta senyora no representava l'essència del partit, precisament. La seva manera de pensar no casa amb els orígens del partit. Perquè el partit l'han pervertit. Rajoy ha fet molt de mal, molt de mal, però tot va començar amb Aznar. I la corrupció va començar amb Aznar i la seva gent.

—Casado sí que representa l'essència del partit?

—Pablo Casado és un home que porta la sang del partit, Saénz de Santamaría no. Casado és d'una nova generació

**Si Torra i companyia
es fien de Pedro
Sánchez, estan
arreglats**

**El CNI tenia les urnes
localitzades**

que no s'ha allunyat de les matrius del partit. Hi ha una cosa que m'indigna molt i és que s'ha intentat anul·lar l'esperit humanista cristià de la fundació del partit. És que el PP va ser un nucli de congregació de moltíssima gent. Hi havia una barreja molt curiosa. I Casado ve d'aquesta ànima i per això ha tornat a parlar de valors cristians. Els darrers temps hi havia hagut un seguit de gent, des d'Aznar, que havia anat eliminant l'essència del partit. Era un corrent laïcista molt potent i l'últim representant n'ha estat la senyora Santamaría. Per això estic tan content que l'hagin defenestrat. Dit això, pel que fa a Catalunya, si Casado no és intel·ligent, endurirà la postura. Però vull pensar que serà penetrable a influències que puguin refer el seu pensament respecte de Catalunya. Vull pensar, no ho afirmo.

—Si entra a competir amb Ciutadans, no és cap bona notícia per Catalunya.

—Sí, ell vol recuperar el terreny que li ha pres Ciutadans, i aquest és el perill.

—Tanta radicalitat en el lideratge dels partits no farà créixer l'independentisme?

—Jo noto un cert cansament de l'independentisme. La fatiga desmaterial, que en diuen els físics. Gent cansada que veu que això s'estampa contra el mur. Veig un cert desànim. Fixeu-vos que les manifestacions han anat baixat de participació. D'una altra banda, hi ha molta gent que se sent molesta amb la campanya radical de l'independentisme. És una emprenyada que està callada, però que es va organitzant. I ho dic perquè en tinc coneixement. Però penso que en aquest moment hi ha una cosa molt perillosa per al procés, que és el govern.

—El govern de Madrid.

—Sí, el govern de Madrid. Quan tu tens un personatge que et va a la contra, un adversari o un enemic, pots preveure la teva estratègia en funció de la seva trajectòria. És més fàcil no enganyar-te. Però quan tens un adversari que actua de manera imprevisible, no li pots preveure la

trajectòria. De manera que creus una cosa quan diu segons què, i quan vas avançant per aquell camí, et trobes una garrotada a la cantonada que no te l'esperaves.

—Així és Pedro Sánchez?

—El senyor Pedro Sánchez no és un home seriós. Pedro Sánchez és una persona que no té principis i canvia de discurs ara, a les set de la tarda, a les dotze de la nit i demà a les vuit del matí ja farà un discurs diferent. El mínim és que un governant no canviï de discurs. Si Torra i companyia es fien de Pedro Sánchez estan arreglats. Ja us ho dic jo. No sabem cap on anirà això perquè és un govern factual, no pas un govern consistent i amb un suport social. És factual. Han fet una gran combinació, molt estrambòtica, de la qual ha sorgit un govern que no ha estat votat. I que a més ha estat derrotat diverses vegades a les urnes.

—No el veieu amb el lideratge per a entomar un diàleg sincer i proposar solucions?

—No, el veig un lideratge flonjo, en què aquest senyor tindrà molta porositat, i si el govern català és astut, no dic intel·ligent sinó astut, li podrà colar algun gol. Però si és arrauxat, es trobarà amb alguna sorpresa.

—La solució és fer un referèndum?

—Jo crec que la solució, a llarg termini, és un referèndum. Passa que aquí hi ha un problema greu, i és que un referèndum sobre la qüestió espanyola és per a tota la nació, no per a una part. I això ho veig molt complicat.

—No va passar a Escòcia, per exemple.

—Ja ho sé, però Anglaterra no té la constitució espanyola. Jo crec que la primera part de la solució no és un referèndum.

—I quina és?

—L'última, serà un referèndum. La primera serà entaular una negociació seriosa respecte als quatre punts del primer informe que us comentava. I us diré una cosa, aquests primers quatre punts, Artur Mas va dir que els signava.

—Us ho va dir personalment?

—No, al president d'aquesta casa [Foment del Treball], que li va llegir el paper. Un resum del paper.

—Quan va ser això?

—El moment que es va lliurar el paper a Rajoy.

—El 2014.

—I l'actual rei emèrit, li va agradar tant que es va quedar el paper. Per tant, jo crec que el primer pas va en la direcció d'aquest paper. Ara, aquí hi ha una resposta. Si hi ha una proposta a negociar d'acord amb un paper d'aquest tipus, s'haurà de veure què dirà el senyor Torra i què dirà el senyor Puigdemont. Perquè clar, aquí ja s'han saltat moltes barreres i s'ha volgut anar molt de pressa. És a dir, aquestes coses no són d'avui per demà com pensava el senyor Puigdemont. Són a llarg termini, aquests processos. Hauran de fer una reflexió, una reconducció d'energies i encaixar el diàleg.

—Crec que vau redactar unes propostes per a desencallar la situació política que vau fer arribar a Rajoy.

—He fet diversos informes, però Rajoy no ha fet cas ni d'una coma.

—I què hi dèieu?

—En el primer de tots, que el vam redactar dues persones, amb participació final d'una altra persona que va dir 'això sí' i 'això no' –prefereixo no dir-ne el nom– hi havia quatre idees fonamentals. Es feia una anàlisi de la situació històrica de Catalunya, de la reivindicació nacional de Catalunya al llarg de la història. I després donava una fórmula a aplicar. Primera, no reforma constitucional, sinó addenda constitucional, que és una teoria de Miguel Herrero. És a dir, s'hauria d'especificar qui eren nacionalitats i qui eren regions a Espanya segons la constitució, article 2.

—És a dir, dotar de singularitat nacional Catalunya. Segona.

—Una revisió del pla fiscal, és a dir, no demanar el concert, però sí arribar a

ALBERT SALAMÉ

un pacte i a una entesa fiscal en la qual s'alliberés Catalunya de la pressió fiscal i no se l'obligués a ser el motor de la solidaritat interregional. És que els bascs i els navarresos se'n riuen, de la situació actual. Al final els únics que paguen són Catalunya, País Valencià, Illes i Madrid.

—Tercer.

—Autonomia i sobirania plena en la cultura catalana i en la llengua. Que mai més no es toqui aquest tema. Que es deixi la cultura i la llengua catalana als catalans i que fem el que creguem convenient. I com a quart punt, fer una revisió en profunditat del pla d'inversions en infraestructures a Catalunya perquè és injust. Jo crec que amb aquests quatre punts, si Rajoy els hagués posat en marxa, no seríem on som.

—Quan li vau lliurar?

—Crec que va ser el 2014. Però no ha fet cas de res, de res! I li'n vaig enviar

Si Torra vol arribar lluny en el procés, gesticula massa

més, però res. En vaig fer un de força extens i amb moltes propostes, ell el va rebre de mà sabent que era meu. Això potser va fer que no el tingués en compte. I hi ha una persona que per mi és perversa, i es diu Jorge Moragas. El porter de nit. Parlava amb Rajoy qui ell decidia. A mi em consta de gent de pes de Catalunya que va demanar audiència amb Rajoy i ell els la va negar. Sabeu que els deia? Expliqueu-m'ho a mi i ja li ho diré. I el missatge no arribava. És evident que la qüestió de Catalunya es va escapar de les mans de Mariano Rajoy, per culpa de qui fos, d'ell o de Soraya, i això ha pogut crear un problema seriós a Europa.

—Què us sembla la figura de Carles Puigdemont?

—Crec que Puigdemont ha estat un arrauxat. De veritat, crec que ha errat el càlcul de possibilitats. Mireu, he estat amic de Jordi Pujol, i em moriré essent amic de Jordi Pujol. Puigdemont és una persona que no té el background de Pujol, no té el sentit d'estratègia de Pujol, no té l'astúcia de Pujol. El tan criticat 'peix al cove' per mi era la tàctica encertada per arribar a un final feliç a Catalunya. No sé si independent, però feliç sí.

—Pujol no tenia dos milions i mig de persones al carrer reclamant la independència.

—Pujol podia tenir-les, no us enganyeu. Pujol tenia un talent estratègic. Anava pas a pas, i no es feia enrere. I la prova és el pacte del Majestic i els acords que arriba amb Aznar. Aconsegueix allò que no ha aconseguit ningú: eliminar el servei militar, reduir la Guàrdia Civil a uns punts mínims a Catalunya, ampliar els Mossos d'Esquadra, ampliar la capacitat fiscal del Parlament de Catalunya, perquè no hi havia normativa fiscal i calia adquirir-la... Que la gent s'ho pensi, ara és molt fàcil criticar el passat. En Puigdemont no ha aconseguit res, encara. Pujol va aconseguir moltíssim. El millor finançament que va tenir Catalunya, després del pacte fiscal.

—Veieu futur polític a Puigdemont?

—Jo crec que es cremarà en l'operació. Però bé, en aquestes causes sempre hi ha víctimes.

—I de Torra què en penseu?

—Jo crec que és una persona més asenyada que no es pensa la gent i diuen a Madrid. Crec que és una persona reflexiva, però crec si vol arribar lluny en el procés, gesticula massa. Tot l'excés en la gesticulació són arestes que es posen damunt la taula. Tot el que sigui llimar arestes són possibilitats d'avançar en la taula de negociació o de diàleg. Jo amb això sóc molt progressiu. No és tot o res. El tot o res sempre acaba malament.

—Ara damunt aquest taula de negociació no hi ha els punts que dieu i prou, sinó que també hi ha presos. Creieu que són presos polítics?

—Després de l'última resolució del senyor Llarena en la qual va retirar l'euroordre, hi ha poques coses a discutir. No vull acusar ningú, però hi ha hagut una certa arbitrarietat que ha portat a una situació estrambòtica. Que hi ha una causa gravíssima que és la conculcació de la constitució, és innegable, però no sé com es pot enfocar jurídicament. Ara, que hi ha hagut una instrumentalització de la justícia per part del govern de Rajoy, no en tinc dubte, perquè són les tesis de Soraya Sáenz de Santamaría. Massa funcionaris de l'estat al govern espanyol, massa funcionarisme en l'administració pública espanyola, massa cossos d'elit com els advocats de l'estat, com era Santamaría, que marquen el caràcter de la política estatal, massa connivència amb la fiscalia, massa pressió o condicionament a la justícia. Que curiós, oi?, que el senyor ministre de Justícia de Santamaría, Rafael Catalá, s'hagi alineat amb Casado? És un detall important.

—Com ho interpreteu?

—Doncs que l'ex-ministre ha vist que s'ha forçat massa la màquina. I mira que el va nomenar Santamaría. La justícia ha estat instrumentalitzada, directament o indirecta.

La justícia ha estat instrumentalitzada, directament o indirecta

Jo no sóc independentista, però no sóc ximple

—Els consellers haurien de ser presos?

—Jo crec que si hi ha hagut una alteració de l'ordre constitucional, s'ha de sancionar, però presó preventiva in eternum ho trobo una barbaritat. Després de tot el que ha passat, valdria una reflexió i una marxa enrere si cal. Quan fas un pas endavant, si té bona acollida, es consolida, però si aquest pas és rebutjat, no es consolida. Però s'ha quedat a mig camí, que és el que vivim. Es revesteix l'argumentació jurídica per crear un delictes que no està provat i ni ben tipificat, i això condueix a una confusió on tot és possible. No puc entendre tants mesos en presó preventiva.

—Com vau viure el primer d'octubre?

—Jo vaig ser aquí al despatx tot el dia. No em vaig moure d'aquí i vaig anar seguint tot el procés. Jo no vaig votar, de fet a casa no va votar ningú. Em va preocupar molt la parafernàlia que es va muntar al matí.

—Parafernàlia o violència?

—No, jo dic parafernàlia perquè part de la parafernàlia és la violència, però no únicament. Jo crec que van passar moltes coses estranyes que algun dia algú haurà d'explicar. Per què es va donar una consigna de violència als policies i guàrdies civils? Això, el senyor Zoido ho haurà d'explicar algun dia. Per què no es van requisar les urnes quan estaven perfectament localitzades?

—Qui ho diu que estaven localitzades?

—Jo us ho dic. El CNI tenia les urnes localitzades. Per què no les van requisar? Recorda l'argument de Mariano Rajoy: 'Jo només dic que no tindran urnes per a votar.' No deia referèndum, sinó que no hi hauria urnes. I hi va haver urnes. I sabien on eren, les urnes.

—I per què creieu que no les van voler requisar?

—Ah, no ho sé. Només dic que hi ha

moltes coses que no veig clares. Tercer interrogant. Per què al migdia de sobte s'acaben els cops i les garrotades? Aquí hi ha tres interrogants que no s'han explicat i que ajudarien a entendre què va passar ben bé.

—I després ve el 155.

—Tenint en compte la situació anòmala que s'havia creat, era possible i, a parer meu, s'havia d'aplicar. De quina manera s'havia d'aplicar, aquesta és una altra qüestió.

—I us sembla bé com es va aplicar?

—Hi ha coses que sí i coses que no. Però crec que calia aturar aquella situació i reformular-la. Però la meua crítica va més enllà de tot això. Jo no entenc un govern que no obri una porta o una finestra per negociar. Jo no entenc un govern que, davant la magnitud del problema que venia, i el van avisar, no fes res. El govern de Rajoy no ha escoltat, no ha volgut llegir, i si ha llegit, és un irresponsable. I un últim retret, en una situació de gran tensió, no has de tancar el gat sense una gatera perquè no s'escapi, perquè t'esgarraparà la cara. Has de deixar alguna finestra perquè hi hagi un punt de fuga de l'energia. La millor manera de fer les coses és asseure's al voltant d'una taula i parlar. Encara que sigui per discrepar, però parlar. I això no ho ha fet Rajoy, que ha fet una antologia de com no s'han de fer el procediment d'una crisi.

—Des de sempre us heu mogut en cercles d'empresaris i, de fet, sou vocal de Foment del Treball. Què vau pensar quan el govern espanyol va aprovar el decret llei que permetia que una empresa traslladés la seu social sense necessitat de tenir el vist-i-plau de la junta d'accionistes?

—Entre molts empresaris hi havia un ambient de cansament, de fatiga. Recordo un senyor d'una empresa important que tenia la seu social al passeig de Gràcia. Cada any suportava una inspecció fiscal. Quan ja n'havia passades quatre o cinc i n'estava fart, va decidir

ALBERT SALAMÉ

Rajoy ha fet una antologia de com no s'ha de procedir en una crisi

Cerebralment potser votaria sí en un referèndum

de domiciliar l'empresa a Andalusia, i encara no havia començat el procés. Ipso facto es van acabar les inspeccions fiscals. Abans del procés! Això és un símptoma que aquí hi havia una pressió fiscal molt gran sobre els empresaris catalans. A part d'això, hi ha hagut una gent molt amoïnada que quan va veure que començava la batalla del procés, va tenir por, perquè els diners són molt porucs. El procés, sumat a la pressió fiscal, multiplica la causalitat de: 'senyors, ens n'hem d'anar'.

—Però el problema de fons, dieu, és que hi hagi més pressió fiscal.

—És el que dic. Hi ha força empreses catalanes que van marxar a Madrid per això. Aquest gota a gota ja era d'un miler. Entre altres motius, també, pels drets hereditaris. Aquí et foten una gran clatellada, i allà res. Recordo una reunió de la Comunitat de Madrid a la seu de la CEOE de la qual vaig sortir molt escandalitzat. Arran de la política fiscal que havien aplicat Aguirre i Cifuentes, la comunitat havia fet un creixement espectacular. I els empresaris, la patronal i el govern madrileny eren allà felicitant-se. I a mi em cremaven els budells. Era a punt de dir-los: 'senyors, que destrosseu Espanya! No us adoneu que aneu xuclant la riquesa dels altres i que vosaltres no heu creat?'

—L'aprovació del decret va ser una manera de facilitar la fuga d'empreses i assenyalar els qui no ho volien fer?

—Pot ser interpretat d'aquesta manera. Jo no ho afirmo, però pot ser interpretat així. Això ha fet que gairebé quatre mil empreses se n'hagin anat. I que no es pensin que tornaran, eh? A Catalunya veig que molts es pensen que tornaran, però no. Només algunes.

—Com acabarà tot?

—Ara mateix no anem pel bon camí. Jo crec que si s'asserenen un poc els ànims, s'apaivaguen les pressions externes i el president Torra pren una actitud d'astut, jo crec que això pot millorar. I fins i tot fer un pas endavant.

Però no més d'un, perquè el tot o res serà un fracàs.

—Primer el diàleg, dieu.

—Sí, primer el diàleg. El segon és el fiscal, no en tingui cap dubte, perquè el que fan a Catalunya és injust. I al País Valencià. I a les Illes Balears. I llavors què passa? Que la càrrega de la motxilla de solidaritat interregional és de tot el Mediterrani. Aquesta part del Mediterrani, que és el 42% de l'economia nacional i més del 45% de les exportacions, l'insulten quan no inverteixen en el corredor mediterrani. És un insult suficient per a justificar no la independència de Catalunya sinó de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears. Aquest greuge pot donar peu a una reacció de tota la Corona d'Aragó.

—També ha estat una manera de fer geopolítica i debilitar els lligams d'una mateixa identitat cultural i lingüística.

—És evident. Però sobretot, per a debilitar la relació econòmica. Si tu tens un tros d'Espanya que et suporta un 40% del pressupost, és la mort total d'aquell estat. Per què? Perquè aquí es paguen els impostos religiosament i el paquet que s'aporta és molt superior a la proporció d'economia transparent i economia negra d'Andalusia, Múrcia, Extremadura... Quan fas el paquet final per a repartir el pressupost, veus que hi ha una desproporció molt alta. Sempre vaig dir al PP que vigilessin perquè es cometia una injustícia distributiva. I és la justícia distributiva que et justifica l'estat. L'equanimitat. Si no hi ha equanimitat, no es justifica l'estat perquè és un estat dominant. Jo no sóc independentista, però sóc analista, eh? I no sóc ximple.

—Amb tot això que em dieu, si demà hi hagués un referèndum d'independència, què votariéu?

—Emocionalment potser votaria que no, però cerebralment potser votaria que sí. Jo em sento espanyol i trencar amb això no m'agradaria, però racionalment hi ha causes justificades pel sí. ■

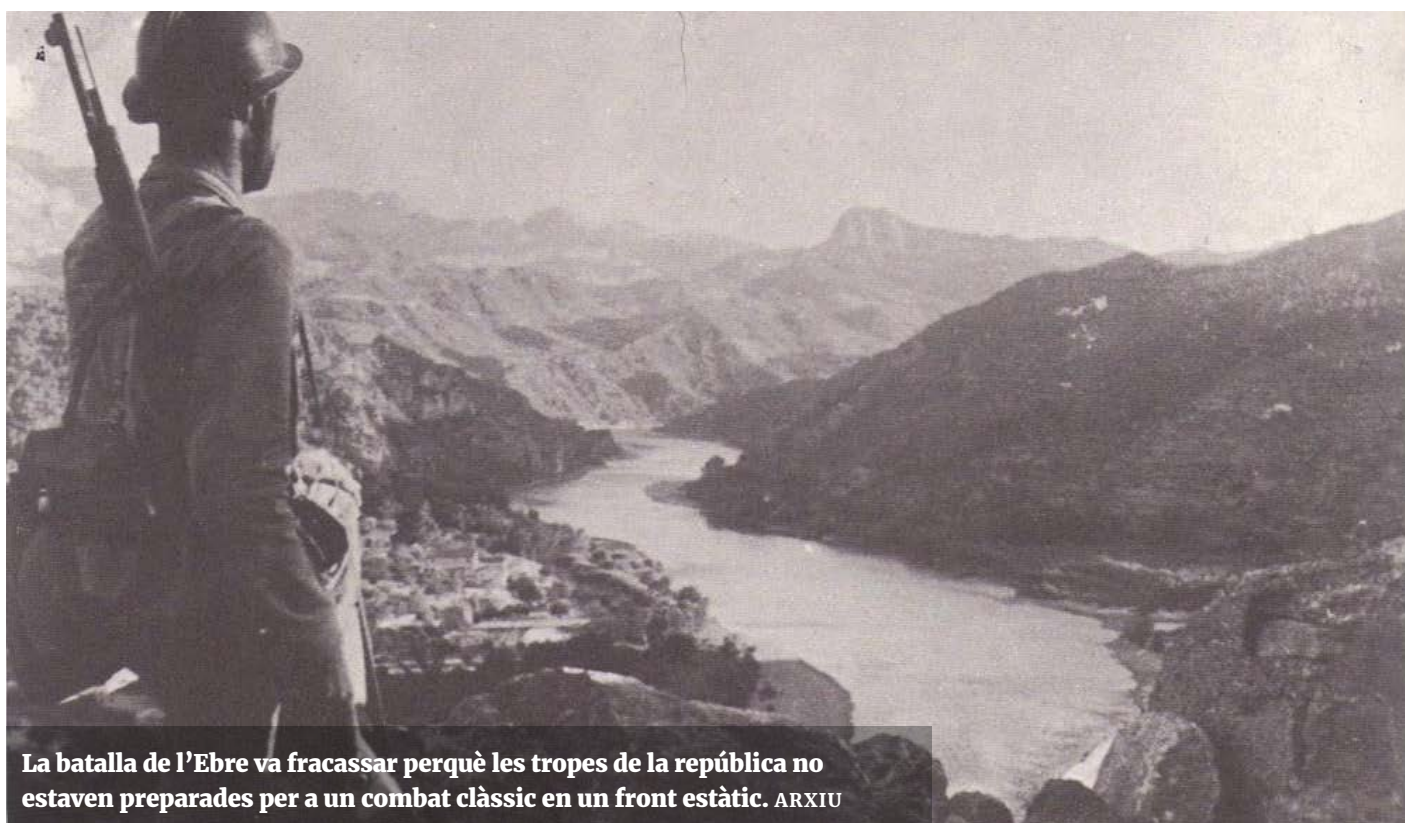
El pas de l'Ebre, el fracassat darrer intent de salvar la república

Guerra del 1936-1939 Aquesta matinada fa vuitanta any del començament de la històrica batalla

REDACCIÓ

Quan només havien passat quinze minuts del 25 de juliol de 1938, l'exèrcit de la república espanyola va travessar el riu Ebre per tres punts diferents, per mirar de recuperar el territori ja conquerit pels franquistes i establir un cap de pont a l'altra banda. El Matarranya, la Ribera d'Ebre, el Baix Ebre i la Terra Alta van esdevenir el pitjor escenari de la guerra en defensa de la democràcia que el cop d'estat del 18 de juliol de 1936 havia començat. Durant 115 dies, les tropes de la república i les de Franco es van enfrontar en una batalla que ha quedat marcada en la ment i el cor de les generacions posteriors i que va determinar el final de la guerra.

L'exèrcit de la república va planificar el pas amb una maniobra de distracció. De la banda nord del riu a la sud van passar tres grups. Pel centre, a la zona compresa entre Riba-roja, Flix i Ascó, van travessar el gruix dels dos cossos d'exèrcit destinats a la maniobra. Mentrestant, la 42a divisió, amb prop de deu mil homes, travessava el riu més al nord, entre Mequinensa i Faió, i la 45a divisió feia igual més al sud, al sector d'Amposta. La idea era estirar el front. Obligar les defenses franquistes a desplegar-se per un territori molt més ample i facilitar d'aquesta manera que l'atac central tingués èxit. El preu va ser altíssim per l'elevat nombre de morts que els republicans varen patir en els dos fronts laterals, però durant unes setmanes la república va aconseguir de

La batalla de l'Ebre va fracassar perquè les tropes de la república no estaven preparades per a un combat clàssic en un front estàtic. ARXIU

Una fotografia icònica i polèmica

Aquesta fotografia mostra el Cinquè Cos de l'Exèrcit travessant l'Ebre durant el pas del riu, el 25 de juliol de 1938. Ara bé, com pot ser que es fes una fotografia amb tanta llum si l'ofensiva va ser de matinada? Els estudis demostren que la fotografia es va fer l'endemà al matí, a la riba oposada del riu, ja ocupada. El Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya va ordenar de simular el pas de l'Ebre per poder oferir a la premsa internacional una imatge de prou qualitat que permetés de difondre la gesta.

travessar la línia de l'Ebre i va donar esperances a la població de la rereguarda, en el sentit que l'avanç de Franco es podia revertir.

Aquell atac central va aconseguir, no sense dificultats, de travessar el riu i establir una línia de front avançada, dins la qual quedaven les serres de la Fatarella, Pàndols i Cavalls. L'exèrcit de la república va atacar les tropes de Franco fins al 31 de juliol, quan va arribar a les primeres cases de Vilalba dels Arcs. A partir d'aquell moment, però, la contraofensiva franquista va obligar els republicans a fer marxa enrere fins a la tarda del 15 de novembre, quan, esgotades i desfetes, les últimes tropes republicanes van travessar el

riu a Flix en la direcció inversa i van donar per acabada i per perduda la batalla. Enrere varen quedar seixanta mil morts, als quals cal sumar els trenta mil del bàndol franquista, que fan de la batalla de l'Ebre la més dura de tota la guerra.

Un desastre militar de greus conseqüències

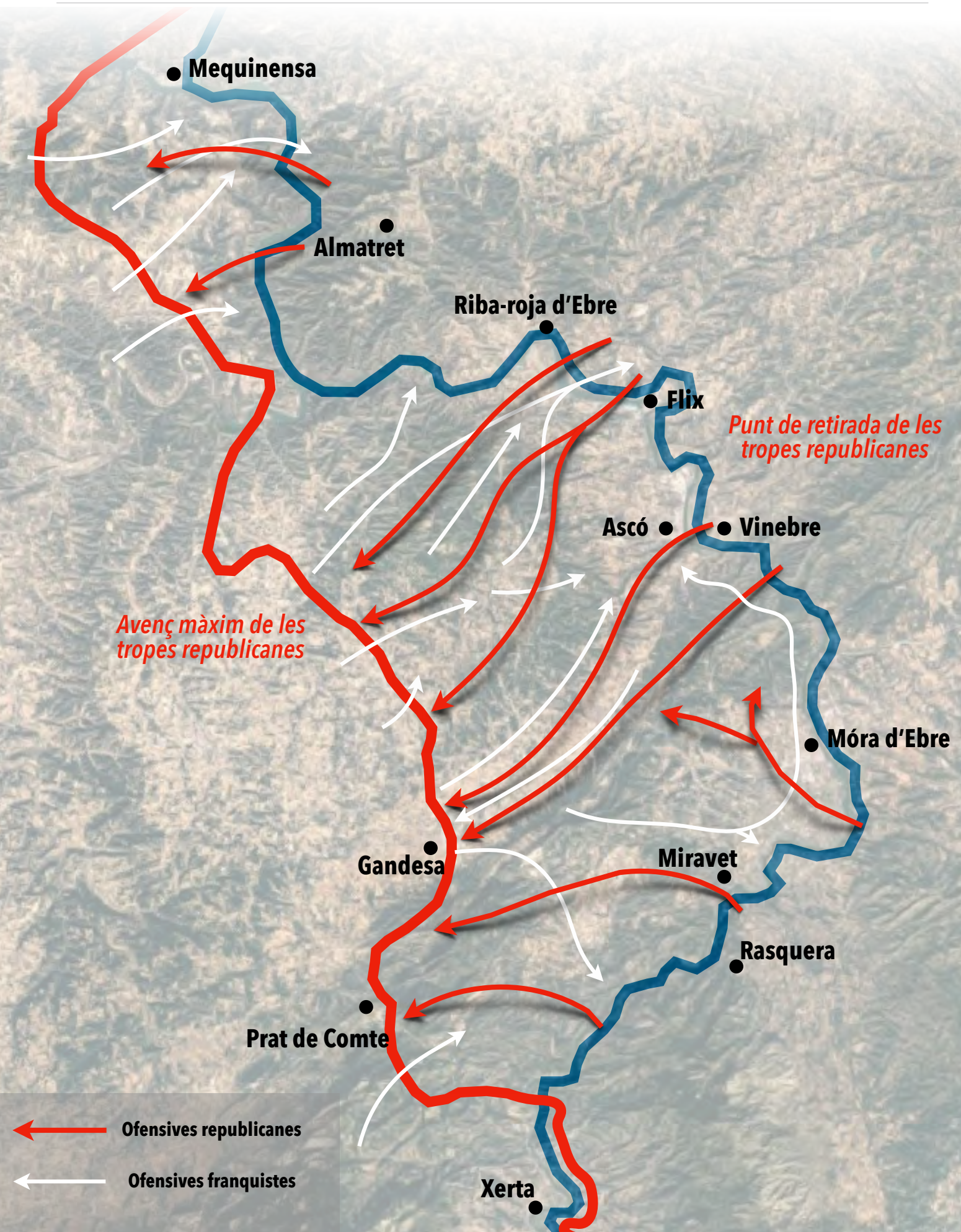
La batalla de l'Ebre va fracassar perquè les tropes de la república no estaven preparades per a un combat clàssic en un front estàtic, el qual, en canvi, era l'escenari ideal per a Franco i el seu exèrcit regular. S'hi perderen les millors unitats, una enorme quantitat de material bèl·lic no reemplaçable, però es van perdre també alguns suports internacionals

importants, que després de la batalla varen deixar de confiar en la possible resistència de la república.

Per a les Terres de l'Ebre, el preu de la batalla va ser especialment immens. De sobte, varen perdre el 15% de la població, una tendència demogràfica que va costar dècades de revertir. La repressió contra els qui es van quedar va ser de les més intenses de totes i els assassinats irregulars i les venjances varen durar molts anys, marcant amb duresa el país. També durant molts anys hi va haver gent que quedava ferida per l'explosió d'armament abandonat. Masos i pobles sencers van quedar en runes, i les conseqüències econòmiques i socials de la duresa

de la batalla es van allargar molts anys.

Des del punt de vista militar, el fracàs de la batalla de l'Ebre va significar el començament de la fase final de la guerra i la derrota de la república. El 23 de desembre d'aquell mateix any, Franco va ordenar de començar l'ofensiva contra la resta del Principat, i un mes després, el 26 de gener, les tropes feixistes entraven a Barcelona. El 4 de febrer queia Girona, i el dia 10, els franquistes van arribar al límit amb Catalunya Nord, de manera que van tallar el camí de l'exili. L'1 d'abril de 1939, Franco va proclamar la victòria, tres dies després de la caiguda dels últims bastions republicans a Alacant, Madrid, Múrcia i Almeria.

XAVIER MELERO

‘Els que hem defensat Espanya des de Catalunya aquí rebem i allà som indiferents’

Parlem amb l'advocat de Joaquim Forn

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Xavier Melero és l'actual advocat de Joaquim Forn. Fa més de trenta anys que es dedica a l'ofici i ha tingut clients de renom: de Jordi Pujol a Javier de la Rosa passant pel bomber Delta Zero. Tal com va fer amb Gonzalo Boye i Andreu Van den Eynde, avui VilaWeb entrevista aquest advocat no pas per parlar dels seus clients i prou, sinó també per parlar d'ell. De la biografia i la seva carrera. Amb Melero, ens trobem amb un cas paradigmàtic. La de l'advocat que defensa clients molt diferents a ell mateix. Forn és independentista. Doncs Melero es declara constitucionalista espanyol, defensor d'Espanya i va ser als famosos sopars del Taxidermista on va néixer Ciutadans. Home de tracte afable, rep VilaWeb al despatx que té amb la seva societat a l'avinguda Diagonal de Barcelona.

—Quins són els vostres orígens familiars?

—Nosaltres vivíem a l'Esquerra de l'Eixample, a Barcelona. El pare era mecànic de cotxes i la mare, mestressa de casa. Després, el pare es va poder comprar un pis a Fabra i Puig. Però el pis de Provença sempre el vam mantenir. Hi vivia la meua àvia i jo hi anava molt d'estudiant. Tinc una germana, psicòloga, que treballa a la Generalitat. Departament d'Interior. Tots els meus ancestres són de la Conca del Matarranya. Ara diuen que és la Toscana d'aquí, però en el seu moment era del tot miserable. A mi m'agrada molt anar a Mazaleon (Massalió), poble de la meua àvia. Un poble preciós.

—Estudis?

—Als Germans de la Sagrada Família, a Horta. I als Jesuïtes de Casp. Tenien fama de rigor. I després vaig estudiar la carrera d'història, que és el que m'agradava. Però va arribar un moment que vaig pensar que amb la història em moriria de gana. La vaig acabar, però em vaig posar a fer dret, també.

El 2003, un grup de gent pensàvem que ja n'hi havia prou de tant Pujol i tanta construcció nacional

Des del cor de l'Eixample sempre he vist Esquerra com un fenomen més rural

—M'han dit que també vau ser funcionari de presons. Cert?

—Sí. Vaig estar un any o dos treballant a la presó Lleida 2. Ara Presó de Ponent. I pràctiques a la Model. Una persona de la meua condició econòmica no es podia permetre dues carreres sense treballar. D'aquella època em queda un gran respecte pels interns. I la convicció que el percentatge de mala gent és igual fora que dintre. Una gran compassió, em queda. En aquella època, ja als anys vuitanta, un 70% de la població penitenciària estava relacionada amb les drogues. Era terrible. Jo treballava fent classificacions de grau. Feina pròpia dels juristes criminòlegs. Si tens permisos o no tens permisos. Si passes de segon grau a primer grau. Això feia. Una feina important. La que més preocupa al pres.

—I quines altres feines heu fet?

—He estat a l'administració pública. Vaig estar d'interí a la Secretaria General d'Universitats. I després em vaig quedar a la Universitat Pompeu Fabra (UPF) de professor, quan Jesús Silva va guanyar la càtedra. Silva va ser el meu professor, en el doctorat i en el màster. Vaig ser a la UPF uns anys, i després vaig començar a exercir.

—I com va començar la vostra carrera?

—He tingut la sort sempre d'haver començat per l'elit. Vaig començar amb un penalista molt bo, en Paco Abellán. Magistrat a l'Audiència molts anys. Advocat del grup Zeta. I quan Jesús Silva va ser nomenat director general del Centre d'Estudis Jurídics de la Generalitat, me'n vaig anar amb ell, un altre cop. Ens vam associar amb en Pau Molins i vam obrir un despatx tots tres.

—Trenta anys d'advocat. Quin cas teniu al cap?

—El cas Raval em va xocar molt. Va desfer tòpics. Gent molt honrada, digne i humil. I el cas del bomber Delta Zero. En l'incendi a Horta de Sant Joan, va haver-hi morts. Hi havia uns piròmans confessos, però aleshores, bàsicament per desgastar el tripartit i Joan Saura,

tothom va començar a insistir que havia estat un dispositiu mal organitzat dels bombers. I es va focalitzar tot en ell. Delta Zero. Va ser un calvari. L'Audiència de Tarragona ens va donar la raó. Encara fa de bomber i finalment el van reivindicar com allò que era: un heroi.

—Xavier Melero, fundador de Ciutadans. És cert?

—Fundador és dir massa. Jo sóc amic de l'Arcadi Espada. I quan va començar a haver-hi les reunions al Taxidermista de gent que defensava la idea de fundar un nou partit polític, jo hi era, sí. Sense cap paper rellevant. Perquè hi havia gent molt destacada. Francesc de Carreras, Fèlix de Azúa. Fèlix Ovejero. De Carreras deia que Ciutadans havia de tenir el nom de PP. Partido Provisional. Només havia d'existir el temps suficient perquè el PSC rectificqués la seva deriva nacionalista. El 2003, un grup de gent, entre la qual m'hi compto, creia que ja n'hi havia prou de tant Pujol i tanta construcció nacional. Amb el PSC estarem una mica més relaxats amb aquesta qüestió. I quan van veure que era tot el contrari, perquè com a conseqüència de l'aliança amb ERC depassaven Pujol en matèria nacional, llavors es va plantejar la idea de formar un partit polític. Que no té res a veure amb el partit que ha esdevingut després. La proposta inicial era diferent.

—I els vau deixar, doncs?

—Els vam deixar tots. El 2003 i 2004 vam fer uns quants sopars. I el 2006 es feia el congrés del partit. Jo aquí ja no hi era.

—En aquest perfil ('El abogado de Artur Mas, un español sin complejos') he vist que defenseu la idea que els constitucionalistes espanyols a Catalunya us sentiu abandonats per Espanya.

—A mi m'agradava l'ambient polític i intel·lectual de la Catalunya dels anys setanta i els vuitanta. Que no era perfecte. Però jo el trobava molt més obert. L'altre dia, per un tema professional, mirava la llista dels candidats del 21-

Hi ha gent que vol posar un accent més polític i hi ha una altra línia, que és amb la qual m'identifico jo

ALBERT SALAMÉ

D. Ciutadans, tots cognoms castellans, pràcticament. Junts per Catalunya, catalanisme ètnic pràcticament el 90%. I mirava les del PSC, i tot barrejat. Catalunya era el PSC. Va haver-hi una època que Catalunya era el PSC.

—Voleu dir que la barreja no és a ERC ara? Tenen Chackir el Homrani.

—Sí. I Gabriel Rufián. Jo, potser és un defecte, però des del cor de l'Eixample de Barcelona sempre he vist Esquerra com un fenomen més rural.

—Doncs guanyen eleccions a Barcelona.
—Sí, sí.

—L'advocat de Puigdemont, Gonzalo Boye, em deia: 'No sóc independentista. I no em fa res defensar independentistes'.

—A mi em passa igual. Només faltaria. És una qüestió deontològica. Però és que, a més a més, jo crec que els meus clients independentistes són innocents dels delictes que els acusen. I amb la seva innocència tinc una aproximació vehement, però tècnica. No ideològica. Jo

estic completament d'acord que no han delinquit, però sóc purament tècnic. No necessito cap empatia ideològica amb els meus clients. Estic convençut de la seva defensa.

—Advocat d'Artur Mas, de Jordi Pujol pare, d'Oriol Pujol Ferrussola. N'heu portat molts, però molts de convergents. Per què?

—Fa molts anys que treballo per convergència. Jo vaig començar amb ells el 1999. I eren un client de segona divisió. Quatre alcaldes que tenien algun problema de delictes ecològic. M'anaven derivant casos. I es va generar una relació de confiança. He de dir, en favor d'ells, que mai a la vida em van preguntar què pensava ni què deixava de pensar, ni si tenia cap identificació amb ells. I quan va començar la moguda de veritat, amb el salt qualitatiu de la persecució de la corrupció, i amb el procés, em van anar encarregant casos. Ningú no va posar-hi cap pega. Jo, tampoc. En general, aquest és un perfil de client que confia en l'advocat que li recomana el partit. Aquest? Doncs aquest.

—Ara sou l'advocat de Joaquim Forn. No us coneixeu, doncs?

—Sí. A Joaquim Forn el conec de fa molts anys. Ell anava amb en Cristóbal Martell, però Martell ho va deixar i novament em van venir del partit i em van dir si me'n volia fer càrrec. No tenia cap argument per a dir que no.

—Tesi. Ara al judici els cauran vint anys.

—No pot ser. Haurien de fer un autèntic trasbals jurídic. No podrien fer-ho. La rebel·lió la descarto totalment. No hi ha cap manera d'aguantar-la per enlloc. Crec que la sedició tampoc. Passa que hi ha una forma atenuada de sedició, que és la de qui dificulta l'actuació dels poders públics, però no la impedeix. Jo crec que ni aquesta. Perquè no es dóna la violència necessària. I després, encara que s'hagués donat la violència que ells diuen, tampoc és idònia per a aconseguir els seus objectius.

—I què creieu que voldran?

—Voldran perseguir la sedició. Que els és més fàcil. I la malversació.

—Un dels temes del mes ha estat l'advocat Boye dient 'no pacteu amb fiscalia'. Sou l'únic que heu criticat una mica aquest gest. Per què?

—Crec que l'obligació de l'advocat és tenir tots els ponts oberts. Amb tothom. Conèixer totes les possibilitats i oferir-les al client, que és qui pren la decisió final. Ara, no hi ha hagut mai negociació amb el fiscal. Jo estic disposat a posar-hi el coll, quina pena em posaries? Això no ha passat. Vull reconèixer que he estat rebel i sediciós? Això no ha existit mai.

—M'arriben veus que voldran imposar penes de set anys o vuit. En sabeu res?

—No. Però és un càlcul fàcil. Si agafes conspiració per la rebel·lió, baixant en dos graus, i una malversació, ja vas a parar aquí. Però trobo que és molt frívol, fer aquest càlcul.

—Els cauen vint anys de presó, i Catalunya s'incendia i la gent surt al carrer. Només tres anys, no tant. Creieu que ells calcularan no tant allò que diu la llei, sinó la reacció de la gent al carrer?

—Crec que no. A més, això que Catalunya s'incendia ja ho donen per fet. Surt la gent al carrer? Una part. L'1-O s'incendia Barcelona i el dia 2 la gent agafa el metro i se'n va a treballar. No és un cataclisme institucional, tampoc. Passa com el descàrter internacional. També el donen per fet. Crec que faran l'acusació que vulguin fer. I que l'única directriu que han tingut fins ara els fiscals ha estat la de ratificar-se i ser ratificats.

—I quina serà la vostra tàctica? Negar-ho tot? O cercar algun compromís?

—Al judici cadascú tindrà la seva tàctica. Nosaltres tenim un mínim comú denominador: no fer mal a ningú. No atribuir la responsabilitat a cap dels altres. I després, sí, compartim que no hi ha sedició, no hi ha rebel·lió i no hi ha malversació. Però no és una defensa col·legiada ni conjunta.

—I no aniria bé una estratègia conjunta de tots els advocats? A l'exili ho han fet així i els ha anat bé.

ALBERT SALOMÉ

—L'exili era un problema completament diferent. Era una qüestió interpretativa de l'euroordre. Però no era una qüestió de practicar proves. Ni pensar quines proves es busquen. Aquí hi ha un consens i les defenses el posem en comú. Però cadascú té una idea determinada. Hi ha gent que vol posar un accent més polític (per exemple: aquest tribunal és il·legítim i aquest és un tema que es resoldrà en organismes internacionals). I hi ha una altra línia, que és amb la que m'identifico jo, que diu: amb el codi penal espanyol a la mà, i amb la doctrina d'aquest tribunal, vinc perquè m'absolguin. Perquè no em podreu condemnar.

—Llarena ha fet que caiguessin els principis del dret davant els vostres ulls?

—No. La incoherència i determinats errors per part d'operadors jurídics no és un fenomen estrany. Coses d'aquests passen constantment.

—Llarena no és molt bèstia?

—Jo li ho vaig dir. L'última vegada que

vaig demanar la llibertat de Forn, vaig començar dient-li que des del 9-N que provava d'entendre la lògica de l'instructor. I ho vaig aconseguir en un primer període. Però ara ja no comprenc la lògica de l'instructor. Mireu, jo el 22 de desembre era amb els de la mesa del parlament. I quan vaig veure que es demanaven mesures cautelars, presó, ho vaig dir als clients: ens demanen mesures cautelars perquè el jutge té la idea que la rebel·lió continua, això està en marxa; de manera que, nois, acatar la constitució, acatar el 155 i renunciar a les vies unilaterals, deixeu-ho ben clar.

—Els vau recomanar això?

—Sí. I ho van fer. La Joana Barrufet ho va fer molt bé, que és la primera que va declarar. I els altres ho volien fer també, però no els ho van preguntar. El fiscal va demanar presó per a tothom tret de Barrufet. Perquè havia dit que abandonava les vies unilaterals. Vaig demanar la paraula i els vaig dir: escolteu, que aquest també, però no els ho heu demanat.

Pregunteu-los-ho. I Llarena els ho va preguntar. I efectivament, va decretar unes fiances de 25.000 euros, i cap a casa tots: Joan Barrufet, Lluís Coromines, Lluís Guinó. I els qui portava l'Andreu, també: Anna Simó i Carme Forcadell.

—I els membres del govern?

—Quan els membres passen per Llarena, ell fa la primera tria. Hi ha persones que per la seva participació en el procés i les seves declaracions els deixo en llibertat, diu. Meritxell Borràs, Dolors Bassa, Mundó, Rull, Turull. I es queda amb Forn, Junqueras i els Jordis. Per què aquests? Llarena ho vincula molt als Mossos, la violència al carrer del 20 de setembre. I a partir d'aquell moment canvia totalment de criteri. Per això dic que em perdo. L'única explicació que he pogut trobar és que s'alimenta de les notícies polítiques. Fa consideracions extraprocedimentals. No per la conducta dels imputats. Ell mira enfora. Arriba el dictat de la interlocutòria de processament i la marxa de Marta Rovira. I això va ser un autèntic daltabaix. Des d'aquell moment, l'home ha estat insensible a qualsevol

mena d'argument. Hi ha un moment que canvia. No sé si s'ofèn amb el resultat de les euroordres, per la posició de Bèlgica. Però la fuga li dóna l'excusa perfecta per a enrocar-se. I des d'aleshores que és totalment insensible.

—Documentant-me, he vist (vídeo) que també vas ser crític amb l'exili de Carles Puigdemont a l'exili. Afectarà els meus clients, vas dir.

—Afecta... En qualsevol procediment, quan un se'n va, els qui es queden tenen més risc de presó provisional.

—Però al final no creieu que ha anat bé que se n'anés a l'exili, Puigdemont? Pels vostres defensats, fins i tot.

—Doncs no ho sé. No sé què comportarà. Hauria de comportar una reflexió de la fiscalia. Que pensi per què tots els cotxes de l'autopista van en contra-direcció tret d'ella. Però no sé si donarà lloc a això o a una exacerbació.

—Políticament és un gol.

—I jurídicament també és un gol. L'actitud de Llarena és incomprensible. Els

advocats podem ser tàctics. És normal. Però el Tribunal Suprem no pot ser tàctic. El Suprem ha de fer el que toca. Que el tribunal alemany m'ha dit que no? Doncs al tribunal de Luxemburg. Però la consideració tàctica que ara no ho faig per si em surt malament no és pròpia del Tribunal Suprem.

—Aquest és un cas polític. Suposo que no és igual defensar Joaquim Forn que Oriol Pujol Ferrusola, acusat de corrupció amb les ITV.

—És igual.

—Igual?

—Si voleu, té una connotació que afecta el procediment. Però l'única cosa que jo puc aportar a la defensa és la meua competència tècnica. Res més.

—I no creieu que aquest és un judici polític, no solament tècnic?

—Si ho demaneu a Oriol Pujol Ferrusola, us dirà que l'acarnissament que va rebre té un component polític. Jo no puc jugar-hi, amb això. Que aquí hi ha hagut molts factors polítics que han pertorbat la marxa? Sí.

—Però l'acció de Forn i la resta és política. No penal. Han muntat un referèndum. D'acord. Però això no és matar ni fer servir armes ni traficar amb drogues.

—Bé. Estava prohibit. I era al codi penal. I ells consideren que es van fer servir les institucions de l'estat posades en mans de la comunitat autònoma amb una finalitat contrària a l'estat. És el seu punt de vista. I no és aberrant. Jo faig la crítica a la totalitat de la posició del Suprem perquè la violència no la veig. He vist altres coses, que com a ciutadà em poden haver molestat. Però no he vist els tipus penals. No els he vist. I crec que un tècnic hauria d'haver fet el mateix esforç que jo. Ho he parlat moltes vegades amb els fiscals. Gent de tracte proper. No ho entenc, els dic. Aquest tret per elevació desprestigia a la justícia espanyola. La seva tàctica perjudica els catalans que a Catalunya encara som constituciona-

ALBERT SALAMÉ

listes i creiem en la constitució. Som els damnificats de tot això. Sou incapaços de mantenir la coherència jurídica espanyola tradicional que us hauria de portar a dir que això no és de cap manera rebel·lió ni sedició. Serà el que sigui. Cent mil desobediències, si voleu. Però no pot ser rebel·lió. I em sorprèn molt que feu això. Perquè teniu un enemic de primera categoria. Artur Mas. L'heu liquidat amb una desobediència, i ningú no ha dit ni piu. Ni a Brussel·les ni enlloc. Per què? Per què era adequat. Per mi, injust. I ho tinc recorregut. Però era adequat. Una resposta adequada. Però ara no us acompanyarà ningú. Això els dic.

—Joaquim Forn, com el veieu?

—Forn és un tipus valent i especialment autocrític. Té ple coneixement que determinades coses no s'haurien d'haver fet. En una conversa, fent broma, li vaig oferir un títol per al llibre que escriu. 'Nosaltres, que érem un sol poble.' I em va dir: 'M'has matat, perquè era una cosa amb la qual jo creia. Un sol poble. He fet moltes coses pensant que érem un sol poble i és cert: no ho érem. Hi havia molta gent que tenia una sensibilitat diferent. I si torno a fer res a la vida pública, serà recosir aquest poble.' Ho trobo molt bé. És un home que fa un anàlisi. I és valent. No ha anat enlloc. Vaig anar de Brussel·les aquí. Dono la cara. No puc deixar plantats els Mossos d'Esquadra. Això diu.

—I el veieu cada quant?

—Procuro anar-hi cada setmana.

—És veritat que estan millor aquí que allà a Estremera?

—Estan millor perquè són més a prop. I els amics i familiars ho tenen més fàcil. Però de la presó d'Estremera, del seu director, només puc dir-ne bé.

—A Forn no li agradaria fer una defensa política del seu cas? I fer el discurs de la muntanya?

—La defensa política... La defensa política està molt bé, sí. És la que han fet sempre els batasunos, i han passat anys

i anys a les presons hagudes i per haver. Per què fer una defensa política si hi ha una defensa tècnica? Si no hi ha hagut cap rebel·lió, cal defensar els fonaments d'una hipotètica rebel·lió, encara que sigui simbòlica?

—Rebel·lió no, però sortir i defensar el dret d'autodeterminació?

—Que defensi el que vulgui. Però aquí el judici és per una altra cosa. Pot dir el que vulgui sobre el dret d'autodeterminació. Només faltaria. És lliure de dir el que vulgui. Però no hi té res a veure. Aquest judici és sobre si va haver-hi violència idònia bé per segregar una part del territori nacional bé per impedir l'actuació dels poders de l'estat. No hi ha un altre judici.

—Doncs aquest judici afectarà la política durant anys.

—Jo continuo dient el mateix: si Espanya no fa un esforç perquè el seu projecte col·lectiu sigui atractiu i generi empatia, al final la gent com jo haurem de ser els primers i més lleials ciutadans de la nova República. De moment no han solucionat res. I al final, sempre per mal, la moneda de canvi sempre hem estat els qui hem defensat Espanya des de Catalunya. Aquí rebem i allà som indiferents.

—Us tractarem bé a la nova República. No patiu.

—Sempre m'han tractat bé. I ja ho diuen: Hay más alegrías en el cielo por un pecador que se arrepiente que por ser cien justos.

—Voldríeu afegir res?

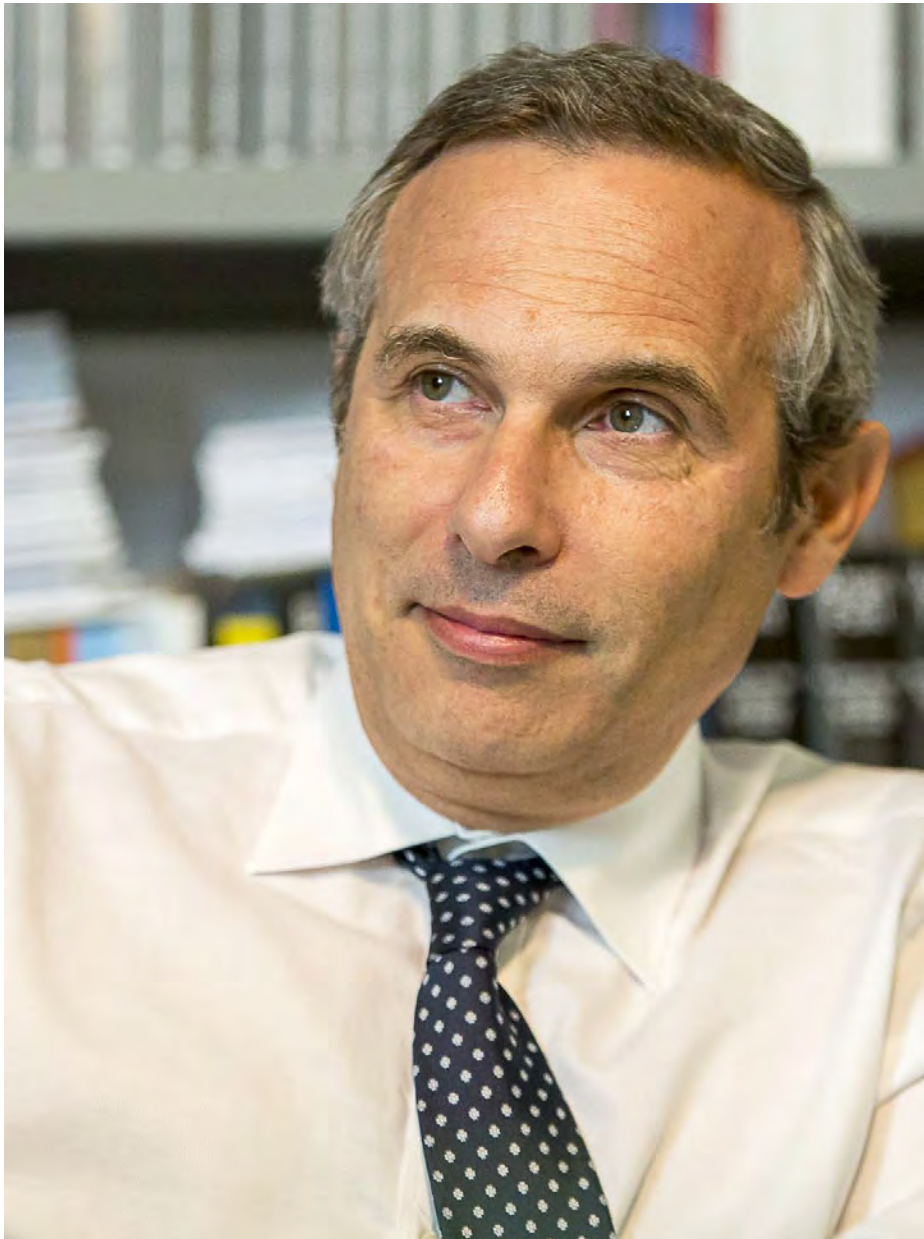
—Molts dels meus amics són independentistes convençuts i jo no ho sóc pas, i durant molt de temps hem mantingut aquesta amistat sense cap mena de fricció. I de manera totalment satisfactòria. Hem de tornar a aconseguir això. Jo he deixat xats perquè era insuportable. Però aquí aquest problema no existia. Aquest malestar. Però ja us dic, potser tinc la visió una mica esbiaixada. Sóc a la platea des del minut zero, i potser estic més fart que no ho està la gent. ■

Si Espanya no fa un esforç perquè el seu projecte sigui atractiu, gent com jo haurem de ser els primers i més lleials ciutadans de la nova República

N'he parlat moltes vegades amb els fiscals: la seva tàctica perjudica els catalans que a Catalunya encara som constitucionalistes

JOSEP ALAY

‘La tornada del president Puigdemont cada cop és més a prop’

Entrevista al director de l'Oficina del President Puigdemont

ANDREU BARNILS

Josep Alay (1966) és un acadèmic de carrera brillant que s'ha convertit en el director de l'Oficina del President Puigdemont. En aquesta entrevista parla del seu increïble expedient acadèmic (parla més de deu llengües, té tres doctorats: en física, història i ciències i és un dels grans experts en món tibetà) però també descriu els seus darrers mesos, ben intensos. Alay és un dels homes que anava dins el cotxe de Puigdemont quan va ser detingut a Alemanya. Rep VilaWeb al seu despatx de la Generalitat i explica com ha estat la seva vida, com són els seus lligams amb Puigdemont i com serà el seu futur.

—Qui eren els pares de l'Alay?

—Mon pare va morir a vuitanta-un anys. Juliol de 2009. És una de les coses que més greu m'ha sabut: que els grans no hagin pogut veure-ho, tot això, i que se n'anessin amb la imatge d'un gairebé impossible. El meu pare era director d'una petita empresa, fill del carrer Nou de la Rambla. I ma mare de Sant Gervasi. Tots dos es van trobar a Gràcia, on vaig néixer jo. Nosaltres som tres germans i jo sóc el petit. El gran va fer arqueologia i el mitjà és músic. Aquest, no el coneixies, però l'hauràs sentit: anuncis, sèries de televisió. I el més famós són Els Segadors que toquen amb estil de polca polonesa al programa 'Polònia'. Molt diferents tots tres. El meu germà gran es va dedicar al món de les assegurances. 'Investigació forense', que diuen en l'arqueologia, per mirar de trobar els espoliadors, els qui rebenten els jaciments. I això es fa amb la policia i els Mossos d'Esquadra. Ara ja és jubilat.

—Explicar la vostra carrera acadèmica no serà fàcil.

—Comença amb la llicenciatura de Física a Barcelona. I en aquella època, per continuar la teva carrera acadèmica la millor cosa que podies fer era anar-te'n d'aquí. I sobretot en ciències. I me'n vaig anar a Bèlgica, precisament. A Flandes. A Lovaina. A la Universitat Catòlica de

Puigdemont representa un desafiament a l'Europa antiga dels funcionaris

Abans de l'arribada del president Puigdemont, Alemanya no era un país excessivament procliu per a nosaltres

Lovaina. A l'institut IMEC, que continua essent un dels instituts punters de recerca en tecnologia i microelectrònica. Allà em vaig dedicar a allò meu: física de superfícies. I vaig acabar el doctorat a Lovaina. El vaig presentar en anglès i neerlandès. I vaig tenir una oferta que no vaig poder rebutjar: anar-me'n al Japó. Era anar a un món diferent. Aquesta estada és important. Hi vaig com a doctor en Física per continuar la recerca en els laboratoris del costat de la universitat d'Hiroshima. Me'n vaig al sud. Ara, sí que és cert que una de les meves grans passions han estat les llengües. Des del principi.

—Quantes en parleu?

—Difícil de calcular. Jo no parlo igual l'hebreu que l'italià. L'anglès que el rus. El japonès que el tibetà. Tens gradacions. Algunes d'aquestes llengües que jo he estudiat són mortes. No les parles. Les llegeixes.

—Però digueu una xifra. Més o menys. Quantes en diríeu?

—En diria unes deu: Català, castellà, anglès, francès, alemany, japonès. Neerlandès, italià, tibetà, hebreu.

—I més llengües que sapigueu, potser no tan bé?

—Rus, àrab, siríac. I mongol. Perquè la meva entrada al Tibet és des de Mongòlia. Mongòlia i el Tibet són dues cultures germanes. Aquesta atracció no em ve pel vessant religiós o espiritual. La meva tesi doctoral és més sobre una religió que és precisament la minoritària del Tibet. Que és l'antiga, la religió bon, que no és la budista. Jo hi entro més per com entenen ells la vida. Una forma de vida nòmada. Lliure. Aquí és on enllaça amb el meu recorregut. A la Universitat d'Hiroshima, al departament de filologia índia hi ha un gran especialista en llengua tibetana clàssica. I és qui me l'ensenya i em dona els elements per a fer-ne la meva recerca entre Barcelona i el Tibet. Ho he fet durant anys.

—I del Japó a Barcelona.

—On torno a treballar com a físic a la

universitat. I després vaig voler ordenar acadèmicament els coneixements de filologia i per això, amb més de trenta anys, començo a estudiar filologia semítica. I a banda vaig fer el doctorat en història, però molt filològica. Era el repàs d'una biografia del monjo Khyung Sprul Rin Po Txe. En fi, va arribar un moment que el vice-rector Màrius Rubiralta es va adonar que aquí mancaven temes d'Àsia a la Universitat de Barcelona i vam crear un petit centre de recerca molt modest, que és l'Observatori del Tibet i de l'Àsia Central. I llavors, et parlo de fa deu quinze anys, començo a fer classes d'història de l'Àsia. I encara ara.

—Encara ara?

—Sí. Encara ara. Aquest any ha estat el pitjor, pobres, entre detencions. Han estat molt comprensius.

—He llegit que sou el primer traductor d'un text del tibetà al català.

—M'atreveixo a dir que de poesia tibetana sí. Són les poesies d'amor del sisè Dalai lama. L'actual n'és el catorzè. Personatge molt popular en l'imaginari tibetà. I considerat un dels millors poetes.

—Com és que sou tan amic de Carles Puigdemont? Com és que l'acompanyeu a tots aquests viatges?

—De la part privada d'aquest tema, prefereixo no donar-ne detalls. Només dic que ens coneixiem i que hi ha un moment que hi ha un compromís per part meua quan es veu obligat a exiliar-se. Em comprometo a donar-li tot el suport possible, però hi ha un moment que no pot ser només de paraula, quan arriba a Flandes i a Bèlgica, pels anys que jo hi vaig viure, gairebé cinc. Jo hi tenia certa familiaritat. I és obvi que amb la meua biografia, encara que no m'he dedicat a la política, sí que internacionalment tinc una mica de coneixement. No solament d'Àsia. I llavors, suposo, per confiança personal, comencem a fer coses junts.

—Hi havia gent que us veia i deia: 'què fa l'Alay viatjant amb Puigdemont?'

—La meua feina és ser discret. I conti-

nua essent així. Però hi ha un moment que aquesta discreció es trenca, i no per voluntat pròpia. Me la trenquen. Passa a Dinamarca quan un energumen apareix amb una bandera espanyola i vol obligar al president a fer-li un petó mentre la xicota ho enregistra amb un vídeo. I allà se'm veu al costat del president Puigdemont. És la primera vegada que jo aparec.

—I què ens en dieu, dels contactes discrets de Puigdemont aquests mesos? No devia ser fàcil.

—No era fàcil. Sempre s'ha intentat fer amb la màxima discreció per no posar a ningú en cap compromís. Però hem parlat amb polítics de tot l'espectre. De tot l'espectre. I ho he dir, hi ha un punt que m'entristeix.

—Quin?

—L'esquerra alternativa a Puigdemont el rep molt bé a Europa. I aquí... A Europa el tenen com un dels lluitadors per la llibertat. Així el defineixen, per exemple, els de Die Linke, però també la coalició roja-verda a Dinamarca, i a Finlàndia igual. Probablement la política amb més futur de Finlàndia, una noia molt jove, que és la qui porta l'aliança verda-esquerra alternativa, s'ha reunit amb el president Puigdemont, hi ha dinat. Per a tots ells, ell representa un desafiament a l'Europa antiga dels funcionaris, encarcerada, aquella que no és capaç de veure en el moviment català un moviment popular, no populista, i democràtic, que intenta trencar els estereotips de l'Europa dels estats. I amb tot això ell se n'ha convertit en una de les icones.

—No es va arriscar molt?

—Les nostres discussions fins a altes hores de la matinada, les vam tenir. És cert. Però érem perfectament conscients dels riscos, dels perills, i de com podia acabar cadascun d'aquests viatges. Però com no has de prendre el risc? L'exili del Puigdemont no ha estat l'exili d'anar-se'n a la casa daurada i que et vinguin a veure. N'ha estat un en moviment, d'anar a explicar la situació de Catalunya amb tots els riscos del món.

ALBERT SALAMÉ

—Arribem quan el president és detingut a Alemanya.

—De tot allò que han dit, que hi ha moltes mentides i alguna veritat, tu pots saber que, d'una bona part del recorregut que vam fer, ni en tenien, ni en tenen ni idea encara. Però una part sí que la coneixien. I d'aquesta part, algú en algun lloc a Madri va interpretar que Alemanya deuria ser un lloc més favorable per a fer entrar-hi l'euroordre. Em fa intuir que, per a ells, Escandinàvia no ho era. Abans de l'arribada del president Puigdemont, Alemanya no era un país excessivament procliu per a nosaltres. I aquí hi ha un dels grans mèrits de l'exili: per tot arreu on ha passat, i en aquest cas, Alemanya i Finlàndia, Catalunya ha passat a ser un dels temes normals de conversa i que els governs han tingut damunt la taula. Clarament, la major part dels no són favorables a la independència però sí a la defensa de drets civils, llibertats, democràcia i llibertat d'expressió. I això, a l'exterior ho encarna el president Puigdemont.

—Alguna escena dels darrers mesos?

—Una de les imatges del darrer any és

un dinar molt reduït amb el president Barzani del Kurdistan just després del referèndum. Hi havia alguns personatges de política mundial importants com l'ex-ministre d'Afers estrangers francès, Henry Levy, que és filòsof. Els kurds ens tenen una gran estimació, molta més de la que nosaltres els hem demostrat. Al seu referèndum, hi vam ser presents a través meu, amb el president Puigdemont. I vam fer que tots dos mantinguessin una conversa. Els kurds continuen funcionant com un estat independent. Els cal més autonomia financera: Bagdad encara recull taxes. L'altre problema ha estat la traïció. La UE no hi ha volgut problemes, tal com els Estats Units. I els deixen abandonats. Bagdad segueix fil per randa el full de ruta que marca Madrid. No és casualitat. Estic segur que aquells mesos van tenir comunicació.

—I escenes de l'equip rival?

—La meua detenció en un pàrquing de Barcelona, fet que mai a la vida no hauria pogut imaginar que em passaria. Potser deu agents de paisà amagats a les columnes m'apareixen de cop quan

anava a obrir la porta del cotxe, cridant: 'Vostè és Josep Alay? Cuerpo Nacional de Policía! Vostè està detingut!' Et llegeixen els drets. T'escorcollen i et diuen que se t'enduen acusat de delictes d'encobriment. Em posen en un cotxe de camuflatge i amb la sirena a tot drap cap a la Verneda. Com si s'enduguessin un delinqüent perillosíssim.

—A la Verneda. On treballa el policia que ha agredit Jordi Borràs.

—Correcte.

—El cas Puigdemont ha caigut. També el vostre encobriment?

—Seria completament lògic. Esperarem i quan el meu advocat, Jaume Alonso Cuevillas, consideri oportú, doncs imagino que demanarem l'arxivament de la causa. O la mateixa Audiència, si hi aplica una mica de lògica, la farà caure. Però encara hi és.

—Passem a l'Oficina. Què hi podeu fer, i com ha canviat després de la caiguda de la tesi Llàrena? El president viatjarà més que mai, ara que es pot moure?

—Bàsicament la nostra funció és donar-li suport en tot allò que necessiti per a organitzar esdeveniments. Jo interpreto que sí que viatjarà més. Ja et puc

dir que ahir mateix teníem invitacions perquè es desplaçés. El volen de tot arreu. En principi ell es pot moure lliurement a Schengen excepte a casa nostra.

—L'Oficina, exactament què farà?

—Li hem de donar tot el suport però essent ell absent. Però ja ens ocuparem, avui dia amb la tecnologia que tenim, que la seva presència a casa nostra, ja no en acte polític de la Crida, sinó com a president, sigui més fàcil. Que pugui tenir contacte directe amb la gent. Tenir l'oficina significa que ell és present a Barcelona. Farem actes petits, reunions amb diferents interlocutors del país. Les reunions, les podem fer d'aquesta manera.

—La idea és que el president Puigdemont torni?

—La idea és que el president torni. I que sigui restituit, com ha dit el president Torra. I la tornada del president Puigdemont cada cop és més a prop. Tant de bo sigui com més aviat millor.

—Pot ser que torni abans que la República?

—Davant d'una derrota jurídica total a Europa, és possible. Amb Ben Emerson ara som a les Nacions Unides. I crec que Estrasburg o l'ONU diran com els

alemanys i Espanya es veurà obligada a acceptar la seva derrota judicial. Això permetrà que Puigdemont torni. Quant de temps trigarà? Ja saps que el tema europeu més que a mesos va a uns pocs anys. No passarà que s'hagi d'esperar vint anys perquè prescrivui el delictes. En absolut. No m'ho crec. Per descomptat. Jo sempre crec i creuré que la República catalana és molt més a prop que tot això.

—Creieu que sense ajuda internacional no ens en sortirem?

—És una condició necessària, però no suficient. La més important és que nosaltres arribem fins on hem d'arribar. Que nosaltres ens creiem que volem una República independent i que no tinguem cap restricció mental per arribar fins al final. El suport internacional, l'hem de cercar sense voler resultats immediats i públics. És feina de molt llarg recorregut. Crec que som en un bon moment. El context és bo. Ens coneixen molt millor. I s'entén molt millor la nostra lluita. I ara s'ha vist.

—No encarem bé la gestió de la violència. Ho tenim com a tabú. 'Si hi tornem, tornarà a haver-n'hi.' Què hem de fer?

—Hem de procurar que aquest escenari no es torni a produir. I ho hem d'explicar arreu del món. La via que s'entén més a fora és la del diàleg i la negociació. I jo ja els puc explicar que ja ho hem intentat. Però ells hi insisteixen: 'Torneu-hi. Ara teniu un govern diferent. És un govern més obert i dialogant.' Això et diuen. I el president Torra fa això: donar-los una oportunitat. I aquest diàleg, per a nosaltres, ha d'incloure un referèndum acordat amb l'estat espanyol. I d'això ve la declaració d'Edimburg amb Nicola Sturgeon, on es diu això exactament: que els problemes d'autodeterminació a Europa s'han de resoldre amb mètodes pacífics i democràtics. És a dir, amb un referèndum. Per a mi aquest és el model escocès. Tenim una mica de temps amb aquest govern espanyol. Hem de mirar que aquest model tingui sortida. Puc pensar si és realista o no, però jo he de mirar que això tingui èxit. I si no surt bé, unes altres vies. ■■

ALBERT SALAMÉ

Probablement sense adonar-se'n, van fent apujar el volum del rum-rum de veus que de seguida esdevé remor, insistència, soroll. N.C.

Russafa, un barri en alerta turística

Turisme Expulsió dels veïns, edificis sencers que es dediquen a l'allotjament turístic, bars i restaurants que substitueixen els comerços tradicionals, soroll, augment dels preus... l'històric barri de Russafa, a València, viu de forma accelerada un procés de turistificació que n'amenaça seriosament la pervivència. Els col·lectius veïnals engeguen campanyes públiques de denúncia perquè, diuen, ara encara hi ha solució

NÚRIA CADENES

Tot és molt alegre, colorista, amb passatges de postal: terrasses que es van omplint a mesura que baixa el sol, gent relaxada, somrient, de vacances, oberta a la coneixença, xanquetes, pantalons curts i barrets de palla. Ara toquen pizzes o *tacolotes*, hamburgueses, cervesa artesana,

plats turcs, sards, libanesos, mexicans, irlandesos, asiàtics, mediterranis o, encara millor, com en un anunci de botiga de mobles, 'nueva cocina rústica'. Després, *mojitos*, *caipirinyes*, còctels de tota mida i colors, obrim la terrassa fins la una trenta, *I love València*, *cool Russafa*, coses així.

Tot és molt alegre, sí. En superfície. Que serà, probablement, l'única part del ba-

No hi sortirien pas, tampoc, a les *selfies*, els veïns: no els trobaran a faltar

rrí que veuran i coneixeran els milers de passavolants que de mica en mica, i també probablement sense adonar-se'n, van fent apujar el volum del rum-rum de veus que de seguida esdevé remor, insistència, soroll. I no s'adonaran, també probablement, que al costat del bar, de la taverna, del restaurant, de la barberia, de la *bici-rental*, de la botiga de roba *vintage*, de mobles *vintage*, de records

Una de les accions d'EntreBarris és de fer un 'mapping' a la façana de l'església. E.B.

vintage, hi ha un edifici tot cobert d'una xarxa protectora verda. I un altre molt a prop. Buits. Com esquelets estàtics i freds. Expectants. L'any que ve, qui sap, els turistes que substitueixin els d'ara i que degustin a la fresca la típica pizza valenciana o la no menys típica paella mixta per sopar, tindran un nou edifici on pernoctar en aquest 'vibrant neighbourhood of Russafa', amb totes les comoditats i, no cal dir-ho, *stylishly decorated with tasteful local art*. Tot molt local, molt art i de molt bon gust. Sense gent de veritat, això sí. És el preu que cal pagar. Però no hi sortirien pas, tampoc, a les *selfies*, els veïns: no els trobaran a faltar.

Qui sí que nota que hi falten, i que cada vegada n'hi ha menys, i que el barri esllangueix sota la purpurina decorativa i que això no pot ser, és la gent d'EntreBarris, una xarxa de col·lectius i as-

sociacions de veïns de València 'que s'oposa frontalment a la turistificació que viu la ciutat'. Darrerament han fet algunes accions de denúncia pública de la situació del barri de Russafa per fer visible un problema que despunta, que expliquen que pot arribar a ser greu i que ja té nom: la 'turistificació', és a dir, el procés pel qual un espai es converteix en turístic. Junament amb Ciutat Vella i el Cabanyal, el tradicional barri de Russafa ja viu de manera accelerada el problema de la proliferació accelerada de pisos (o d'edificis sencers!). Aquí, a més a més, no hi ha previst cap pla especial de protecció. I això reclamen.

Gentrificació, turistificació

Sí, són paraules llargues i que d'entrada potser costen de pronunciar. Malauradament, ja han passat a formar part de la vida diària de força es-

pais de les nostres ciutats: el procés de transformació d'un barri de classes populars amb la remodelació dels seus edificis amb l'expulsió prèvia dels antics llogaters, l'augment del seu valor de mercat, la substitució de la població tradicional (que de sobte ja no es pot permetre el 'luxe' de viure al seu barri) per propietaris o llogaters de classes mitjanes/altes; la progressiva dedicació d'edificis i botigues i carrers a abastir de serveis tants turistes com hi vulguin venir. El decorat perfecte per a una ciutat buida.

Irene Esteban i Mijo Miquel formen part d'EntreBarris, i ens descriuen, des del cor de Russafa mateix, un procés que ja han sofert tantes ciutats i que avui, aquí, es repeteix a càmera ràpida, fatalment: 'Ací hem viscut una transformació progressiva: hi ha hagut una primera gentrificació, i ara això'. El cicle es repeteix

com en una trista cançó, relata Mijo Miquel: 'Hi ha la primera bombolla, que és la de la propietat. Les finques obertes, que hi haja ocupacions, degradació, que la gent demane més policia, que es "netege" el barri. Comencen la construcció o reconstrucció de blocs de luxe. Arriba el 2008, la crisi, i tot acaba parat. Però es publicita com a barri d'oci, hi ha canvi de negocis: de mercaderies o forns de pa es passa a bars, restaurants i establiments associats a certa *hipsterització*, amb tota la mercaderia lligada al producte barri d'oci cool'.

Però encara hi ha qui hi viu. Encara. Miquel continua: 'De cop, jo diria que de fa dos anys, amb el boom de l'Airbnb i demés, hi ha una onada de turistificació total. Ixen els negocis associats: bicicletes amb guia, menjars preparats, petits records, i els edificis semblen formatge emmen-

Algunes de les postals que es troben al barri de Russafa. CEDIDA

tal: plens de forats. Els apartaments turístics foraden el barri perquè en substitueixen la població'. O l'eliminen.

'Cal mirar quin model de ciutat es construeix: quan s'han de prendre decisions polítiques i urbanístiques, posem el capitalisme al mig o hi posem les persones?', es demana Irene Esteban: 'La substitució del comerç autòcton per un altre que no és arrelat al barri, per exemple, respon a aquest atendre un model de ciutat en comptes d'un altre. Que actualment l'ocupació de l'espai públic siga principalment de terrasses, i no de nanos i nanes jugant o de gent anant a comprar és molt significatiu del model de ciutat que fan'. Mijo Miquel rebla el clau: 'I la saturació: si omplim el barri de restaurants i de bars, hi ha moltes coses que desapareixen. Fomentes un model de ciutat amb una mobilitat insostenible, has d'anar a centres comercials

a proveir-te perquè no tens un comerç a petita escala, accessible caminant i fent vida. És un model ecològicament insostenible'. I socialment insostenible'. La pregunta toca el punt i té una resposta fàcil: 'Què volem, un barri per a visitar o per a anar de festa de nit, o un barri per a viure-hi les vint-i-quatre hores del dia, amb escoles, una botiga de roba, una papereria, un forn de pa...' Sí, és això: com deia una pintada, no fa gaire, en una paret d'aquesta Russafa saturada d'això que resulta que en diuen oci, 'Abans teníem un barri i ara ens ofereixen un bar'.

Zona turísticament saturada

EntreBarris proposa cinc mesures bàsiques 'per a una València habitable': la regulació restrictiva dels establiments turístics, amb la declaració de 'zona turísticament saturada' per a alguns barris de la ciutat, com ara

Russafa; la creació d'un parc d'habitatge públic ('que els pisos socials tornen a ser pisos socials'); l'establiment de mecanismes per a limitar els preus del lloguer; mecanismes que evitin que, mentre la gent dormi al carrer, hi hagi 'cases buides en mans de grans propietaris que esperen el millor moment per a especular'; i fomentar les cooperatives d'habitatge.

Ja fa temps que a València es parla de la bombolla del lloguer, i amb raó: del 2014 fins ara, els preus s'han apujat gairebé un 40%. Sí: un 40% en quatre anys. L'avís arribava aquesta primavera mateixa amb dades del portal immobiliari Fotocasa. La Generalitat ho considerava 'inquietant' i avisava d'un detall que hi afegia alarmes: que l'oferta de pisos de lloguer es redueix i que l'oferta 'assequible' pràcticament desapareix. L'administració mateixa començava a parlar de 'situació d'emergència habitacional'. Les entitats de veïns n'apunten les causes: la reducció de la durada dels lloguers, que ha passat de cinc a tres anys; el nou creixement dels preus de venda, que ha fet recular l'interès per a fer rendibles els pisos llogant-los; i la multiplicació dels pisos turístics. Declarats o sense declarar. Comptabilitzats o sense comptabilitzar. L'estiu de l'any passat, a València, constava que n'hi havia poc més de 4.700. Només la meitat eren regularitzats.

L'ocupació de les places s'allarga pràcticament tot l'any: 'València és una ciutat excepcional per a aquest negoci' –raona Irene Esteban– 'té mar, sol, temperatures

espectaculars tot l'any, preus encara assequibles si ho compares amb Barcelona... Per això funciona tan bé, perquè ja han rebentat Barcelona o Palma i ara ataquen València'.

Els desnonaments invisibles

És com allò que expliquen de les granotes, que si cauen en un pot d'aigua bullent en salten de seguida, però que si algú el va escalfant a poc a poc mentre hi són dins, no se n'adonen i moren escaldades. Doncs hi ha un seguit de processos d'expulsió de població, de canvi d'usos dels edificis, que ben sembla que vagin escalfant implacablement el pot.

Les activistes d'EntreBarris parlen, per exemple, dels 'desnonaments invisibles', les expulsions per qüestions de lloguer: 'hi ha l'apujada brutal: de cop, dos-cents, tres-cents, cinc-cents euros més, i la gent que no ho pot pagar se n'ha d'anar; una

altra és la telefonada del propietari dient, simplement, que posa fi al contracte, legalment, però que te'n vas fora; i després hi ha els conflictes de convivència quan se t'instal·len a l'edifici apartaments turístics, amb persones que vénen quatre dies i ho reben tot: horaris, soroll... tot'. Es fa difícil de viure així, i la gent se n'acaba anat, resumeix Irene Esteban.

'Una altra dinàmica que hi ha és això', comenta Esteban bo i mostrant una fotografia del seu mòbil. És un d'anunci enganxat a la paret: 'Venc edifici amb inquilins'. 'Aquest és de Ciutat Vella, però ací també passa': sobretot, relata, es venen a fons d'inversions. 'I totes aquestes persones que ara hi viuen han d'acabar abandonant casa seua. Es produeix de manera generalitzada, però no es té consciència de ser expulsat: és com una fatalitat, que t'han apujat el lloguer o que se t'ha acabat

el contracte'. A més a més, continua Mijo Miquel, 'és un efecte dòmino: una persona pot dir que accepta d'anar-se'n i se'n va a l'altra banda del carrer de Peris i Valero i acaba més o menys a prop d'on era. Però no s'adona que, així, de fet, expulsa la gent que vivia al barri més perifèric, on també comencen a apujar els preus'.

'I la gent que vivia en aquells altres barris se n'ha d'anar a l'anella següent', continua Esteban: 'Fixem-nos en Benimaclet, per exemple, un barri estudiantil, amb preus barats, pisos compartits... De dos anys ençà, els preus han augmentat de manera brutal, pisos que es llogaven sencers ara ho fan per habitacions: si abans el pis costava quatre-cents euros, ara cada habitació en costa tres-cents. Hi fan una explotació màxima, i les persones que ja no se'l poden pagar a Benimaclet en aquestes condicions, estudiants o famílies,

ara en busquen a Orriols. I la població d'Orriols, de menys capacitat econòmica, se'n va a Torrefiel. I la de Torrefiel... És una cadena que afecta tota la ciutat i en un procés molt ràpid i molt, molt bèstia'.

Rapidíssim: Mijo Miquel passa a l'exemple concret per explicar el cas d'una amiga que es va traslladar a Russafa 'escapant de Ciutat Vella' i que ja al·lucina: 'té una bona situació econòmica, pot pagar lloguer, però es va trobar que ja no tenia vida veïnal, ja no hi tenia gent coneguda, ja no veia mai les mateixes cares, només gent de fora que no fa barri perquè ve de pas'. I et sents turista a la teua ciutat: 'es creen unes zones simulacre, perquè tot sembla molt bonic però en realitat no hi ha gent que ho viu ni res'. El procés al centre de la ciutat és galopant. EntreBarris alerta també de l'acceleració al Cabanyal. I d'aquesta Russafa que es converteix en galindaina.

Un dels diversos establiments de lloguer de bicicletes. N.C.

L'edifici 31 del carrer de Buenos Aires s'ha convertit en un contenidor de mini-apartaments turístics. N.C.

'No passa res: és un ascensor'

Això van dir d'entrada als veïns del número 31 del carrer de Buenos Aires, a Russafa. Ara l'edifici sencer és un fred contenidor de mini-apartaments turístics, amb les seves tovalloles fent formes sobre els llits, les cadiretes iguals per als balcons interiors, les antigues portes que decoren les parets com una trista reminiscència d'allò que havia estat.

Hi ha un documentari que explica aquesta història. Quinze minuts i set segons per a relatar l'expulsió dels

veïns, les vides que ja no hi són, la recança. Duu per títol *Història d'un ascensor*, és obra de Paloma Cerdà i s'hi conta, per dins, com va anar que els fessin fora, i hi sura, pertot, la pena. Individual i compartida. Perquè hi vivien bé, a Buenos Aires, 31. La gent es coneixia. La casa sencera era un lloc habitat en l'ampli sentit del terme. Fins que hi va començar a haver senyals que alguna cosa no acabava de rutilar del tot bé: un rumor, homes amb carpetes que es miren el buit de l'escala amb ulls crítics.

'Vaig rebre una telefonada de Maria Luisa Palomar', explica Juan amb la veu pausada: la propietària li deia que volia demanar un crèdit hipotecari i que havia d'anar-hi un taxador a fer fotografies dels pisos, que 'la il·lusió que tenia' era posar-hi un ascensor i que no s'havia de preocupar de res, que allò no afectaria el preu del lloguer ni res: que tot anava a càrrec d'ella. Era el mes d'octubre. Al gener, una altra dona va rebre un burofax: que el contracte de lloguer s'acabava i no li'l renovaven. Va telefo-

nar a la mestressa: que ho sentia molt, que no ho volia fer d'aquesta manera, que ho duu un administrador i que si us plau no els ho diguis als altres veïns. Ella, és clar, ho va explicar de seguida: reviseu els vostres contractes. A mitjan febrer es va fer efectiva la venda de l'edifici. I tothom va haver d'anar-se'n anant. Van demanar assessorament, però no tenien opcions: el contracte no es renovava, els terminis eren legals.

La transformació de Russafa, la van viure de manera especialment amarga a Buenos Aires, 31: restaurants i terrasses, 'lloguer de bicicletes cada tres metres, negocis absurds que ixen com bolets de la nit al dia, duren tres mesos i després tanquen...' Hi ha una espècie de botiga de què, diu que ven 'objectes absolutament imprescindibles per a la supervivència contemporània'. Són records. Cada vegada que algú hi passi per davant, hauria de fer sonar la veu d'en Juan, en off, per recordar allò dels 'negocis absurds que ixen com bolets etcètera' i situar el visitant, resident, turista, qui fos, en la crua realitat.

Els avis de Juan vivien al pis que ell va haver de deixar. I explica, amb un deix molt trist d'ironia a la veu, que ja als anys cinquanta i seixanta els seus avis sentien parlar del Parc Central que s'havia de fer arran de Russafa: una gran zona verda als terrenys del voltant de l'estació de tren. 'Quan l'inauguren, serà a trenta metres del portal. I al final no el gaudiran ells, ni jo que en sóc el nét, sinó els turistes que vindran als apartaments quan ens n'hagen fet fora. Té gràcia, no?'

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Música Trobada d'Acordionistes del Pirineu

Festivals Low Festival a Benidorm

Cultura popular Moros i cristians a Vila Joiosa

28-29/7/2018 > VilaWeb { Paper

La trobada comarcal celebra el quarantè
aniversari amb Auxili, Xavi Sarrià, Zoo i Pep
Gimeno 'Botifarra'

L'APLEC DELS PORTS: QUATRE DÈCADES DE LLEGAT CULTURAL I REIVINDICATIU

L'APLEC DELS PORTS: QUATRE DÈCADES DE LLEGAT CULTURAL I REIVINDICATIU

Reivindicació La trobada comarcal celebra el quarantè aniversari amb Auxili, Xavi Sarrià, Zoo i Pep Gimeno 'Botifarra'

El llibre de l'Aplec dels Ports es completa amb fotografies històriques. ADP

REDACCIÓ

Aquest any, l'Aplec dels Ports, que es fa aquest cap de setmana a Vilafranca (Alt Maestrat), celebra una edició molt especial perquè fa quaranta anys. Tot va començar l'any 1978 a Todolella (Ports) amb la voluntat d'unir els diversos pobles que històricament havien format part de la comarca dels Ports. De llavors ençà la cita s'ha repetit anualment de manera

itinerant en diverses localitats i sempre amb un fort caràcter reivindicatiu tant quant a la llengua i la cultura com quant al territori.

De fet, l'aplec cada any té un lema diferent i el d'enguany és 'Una terra plena de vida', en referència al futur de la comarca. La programació, com cada any, combina activitats lúdiques com ara concerts i actes de cultura popular amb de més reivindicatives a través de col·loquis, debats i projeccions de documentaris. S'hi parlarà de temes tan diversos

com ara la implantació d'escoles rurals o els orígens de la comarca.

Quant a la música, divendres hi actuaran Auxili, Roba Estesa, Pepet i Marieta i Prozak Soup i dissabtes s'hi podrà sentir Xavi Sarrià, Zoo, Les Waterpartis i Miss Tra. Diumenge clouran la trobada les actuacions de Pep Gimeno 'Botifarra', Ebri Knight i Alimanya. A banda, hi haurà una trobada de muixerangues i espectacles de circ i teatre de carrer per a grans i petits. Un dels més destacats és el del pallasso Guillem Albà, qui actuarà a Vilafranca acompanyat de la companyia Marabunta.

I aprofitant el quarantè aniversari, també s'hi faran actes d'homenatge com ara la projecció d'un documentari commemoratiu i una exposició sobre la història de l'aplec que es podrà veure a les Sales Gòtiques mentre duri la festa. També s'hi presentarà el llibre *Aplec dels Ports. 40 anys d'història col·lectiva*, que repassa la història de la trobada tot explicant com va néixer i n'aborda diversos prismes, tal com l'esperit reivindicatiu, l'aposta per la música en català, el seu paper en la vertebració de la comarca, el paper de les dones...

A més, el llibre, que es completa amb fotografies històriques, aplega les aportacions de més de quaranta persones que d'una manera o altra hi han estat vinculades. Hi destaca Ximo Puig, un dels fundadors de l'Aplec, Eliseu Climent, Vicent Torrent, Violeta Tena, Vicent Marzà, Vicent Pitarch, Pau Alabajos, Cesk Freixas i Xavi Sarrià, entre més.

Rememoren un atac invasiu dels barbarescs contra la població, encapçalats pel pirata Zallé Arraix, l'any 1538. AVJ

LA VILA JOIOSA, A PUNT D'ACOLLIR L'ESPECTACULAR BATALLA NAVAL DELS MOROS I CRISTIANS

Tradicions El desembarcament moro protagonitza els actes de les festes de la Vila Joiosa en honor de Santa Marta

PAU BENAVENT

Les festes de la Vila Joiosa van ser declarades d'interès turístic internacional l'any 2003. El desembarcament és un dels actes més espectaculars de totes les de moros i cristians.

A gran part del País Valencià es commemoren les batalles dels cristians enfront dels sarraïns i els turcs amb patrons festius compartits. S'hi fan entrades de *filaes*, ambaixades, hi ha música itinerant en directe pels carrers, simulacres de batalles d'arcabuseria i un dia dedicat al patró, entre més. Però el vestuari, el contingut i alguns actes

són diferents a cada localitat.

A la Vila Joiosa es fan ininterrompudament de l'any 1963 ençà. Rememoren un atac invasiu dels barbarescs contra la població, encapçalats pel pirata Zallé Arraix, l'any 1538. No ho van aconseguir; una tempesta va desbordar el riu Amadòrio i va destruir la flota sarraïna, prodigi atribuït a Santa Marta.

Tres mil festers, centenars de músics i una gran quantitat de pólvora envaeixen l'espai públic durant cinc dies, fins el 31 de juliol. Els carrers, les places i la platja acullen actes diversos que narren el fet històric a través d'un seguit d'escenificacions repartides al llarg de les festes.

Hi ha simulacres de batalles en què un dia guanyen els moros i l'altre els

cristians, qui finalment n'ixen vencedors. Les ambaixades mostren com els representants dels exèrcits parlamenten per pactar rendicions. Hi ha dues desfilades de les tropes dels bàndols moro i cristià amb un gran ventall de vestuaris i complements, persones caracteritzades, ferramentes de guerra, cavalls, desenes de carrosses modelades amb detalls i motius, i bandes de música d'uns quaranta intèrprets cadascuna.

A més, s'hi fa una processó amb la imatge de la patrona, un piromusical i l'entrada de bandes en què totes les formacions musicals fan un cercavila a ritme de pasdoble per presentar-s'hi. I és que hi juguen un paper fonamental perquè interpreten al carrer les músi-

ques adequades per a cada moment. Al llarg de les festes sonen centenars de composicions del grandíssim corpus sonor dels moros i cristians, que inclou marxes mores, marxes cristianes i pasdobles, entre més. Però a la nit toquen arranjaments de música de moda fins ben entrada la matinada als locals dels festers amb la plantilla reduïda.

No obstant tot això, l'acte més espectacular és el Desembarcament Moro, el 28 de juliol. Els preparatius comencen a les 4:30 amb la baixada de l'exèrcit cristià al campament de la platja, una hora després arriba l'emissari moro al castell cristià a llegir-los l'al·legat en què avisen de les seues intencions. I a les sis comença el desembarcament pròpiament dit, un combat entre les dues tropes per defensar i conquerir el castell.

És un espectacle de caire teatral al qual participen més de trenta embarcacions engalanades del bàndol moro, lliuren una batalla de foc creuat amb simulacres de bombardament, l'exèrcit cristià lluita del campament estant amb artilleria i arcabuseria. Al primer raig de sol els moros baixen dels vaixells i naden fins la vora, on continua la guerra amb música de fons, percussió en directe i efectes de llum. Finalment, els moros prenen el castell i el posseiran fins les huit de la vesprada, quan els cristians el reconquereixin.

Cada bàndol té onze companyies amb gent de totes les edats. Les mores són, entre més, els Pirates Berberiscos, la Guàrdia Negra, els Beduïns o els Tuaregs; les cristianes, els Contrabandistes, els Almogàvers, els Pescadors o els Catalans. Cadascuna d'elles disposa de locals habilitats que són l'epicentre dels preparatius i dels moments de descans i d'esbarjo. Cadascun és un espai de socialització on es fan activitats diverses al llarg de l'any.

La festa de La Vila Joiosa gaudeix de personatges destacats. Totes les companyies tenen un capità que les representa i s'encarrega de lluir les gales, els boatos i els honors al seu càrrec, però els màxims protagonistes són el rei moro i el cristià, que regnen per totes elles. També

hi ha diferents banderers, el sentinella, l'emissari moro, l'ambaixador moro i el cristià, el beduí, el contrabandista i el governador del castell, que fa els parlaments previs a cada batalla.

En total hi participen tres mil persones de totes les edats. Però al darrere de tot això hi ha una huitantena de membres de l'Associació Santa Marta que organitzen les festes al llarg de l'any i coordinen tretze equips de treball i desenes de dissenyadors de vestuari, cuiners, caracteritzadors i empreses encarregades de la logística.

La festes de moros i cristians reinterpreten la història amb un punt de mira estètic i festiu, tot reivindicant una part de la memòria col·lectiva i adaptant-la als nous temps i essent cultura associativa.

Totes les companyies tenen un capità que les representa i s'encarrega de lluir les gales, els boatos i els honors al seu càrrec

Cada bàndol té onze companyies amb gent de totes les edats. AVJ

SAGUNT A ESCENA: UN RETORN A LES ARRELS DEL TEATRE CLÀSSIC

Teatre El festival programa vint-i-sis espectacles entre el Teatre Romà i Off Romà

REDACCIÓ

El festival Sagunt a Escena, que enguany fa trenta-cinc anys, presenta un estiu cultural amb vint-i-sis espectacles: onze al Teatre Romà i quinze en els espais de l'Off Romà. Aquest cap de setmana n'arrenca la programació, que significa un retorn a les arrels del teatre a través dels noms propis i els mites de la dramaturgia clàssica. Amb l'objectiu de consolidar el festival i de projectar-lo cap a fora, l'esdeveniment omplirà Sagunt i Canet d'en Berenguer (Camp de Morvedre) de teatre, dansa, música, circ, espectacles de carrer fins el 7 de setembre.

Aquest cap de setmana el Port de Sagunt acollirà la programació prèvia del festival amb els espectacles de carrer com a protagonistes. Entre més, hi haurà un muntatge del Circ Gran Fele i una obra de la companyia de circ balear A tir fix. L'obra de la companyia Passió per Sagunt, *La ciutat factoria*, també es podrà veure aquest cap de setmana a la Casa de la Cultura.

Però el festival s'inaugurarà oficialment el 31 de juliol a l'Off Romà. A la Glorieta de Sagunt es farà l'espectacle de carrer 'Aigua', coproduït per l'Institut Valencià de Cultura. El muntatge serà itinerant, perquè es podrà veure a Canet d'en Berenguer el 9 d'agost, i també a Potries, l'altra localitat que ostenta el títol de Capital Cultural Valenciana el 2018 al costat de Sagunt.

El Teatre Romà inaugurarà la programació el 1r d'agost amb *Antígona*, coproducció de l'Institut Valencià de Cultura i la companyia il·licitana La Ferroviària. Entre els onze espectacles programats al

'Antígona' és una de les obres que es podran veure al festival Sagunt a Escena. SAE

Teatre Romà destaquen tres grans produccions de teatre clàssic: *Filoteetes* (3 i 4 d'agost), *Les Amazones* (17 i 18 d'agost) i *Fedra* (24 i 25 d'agost). Finalment el 2 de setembre s'hi podrà veure *Èdip*, l'encarregada de tancar la programació clàssica del festival. Es tracta d'una producció del Teatre Romea de Barcelona dirigida i protagonitzada per Julio Manrique.

Als diversos espais de l'Off Romà es podran veure una quinzena d'espectacles. Al Centre Cultural Mario Monreal es farà una programació amb tot de produccions valencianes en què es podran veure espectacles com ara una versió de titelles de *La Celestina*, a càrrec de la reconeguda

companyia valenciana Bambalina Teatre Practicable (8 d'agost). També s'hi representarà l'obra sobre les migracions *Els convidats*, del Col·lectiu Fracassadas (15 d'agost); *Classe*, de Teatrencompanyia i La Medusa, o *Què va passar amb Michael Jackson?*, una obra sobre la fama a l'era digital, de la companyia La Teta Calba.

A més, els millors espectacles de circ s'aplegaran a la pujada al castell amb els equilibris de l'obra *Ovvio*, de la companyia italiana Kolektiv Lapse Cirk; *Mira't*, de Circ Pànic, que ens parla acrobàticament de la condició humana, i *Wake App*, dels granadins Zen del Sud, que combina dansa, percussió i acrobàcies. ■

Trobada amb els acordionistes del Pirineu. VISIT PIRINEUS

QUAN ARSÈGUEL ES CONVERTEIX EN LA CAPITAL DE L'ACORDIÓ DIATÒNIC

Trobada d'Acordionistes del Pirineu Amb el festival es pretén recuperar l'acordió diatònic a Catalunya

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana comença la Trobada d'Acordionistes del Pirineu. El festival de música tradicional, que se celebra cada any a l'Alt Urgell del 1976 ençà, pretén de recuperar l'acordió diatònic a Catalunya. Es considera la trobada més important d'Europa i durant els quatre dies que dura s'organitzen concerts arreu de la comarca. El renom que té fa que hi participin acordionistes de tot el món. De fet, enguany en vénen d'indrets com Suïssa, Sibèria, Canadà, Portugal, Ucraïna, Moldàvia i Colòmbia.

Els escenaris principals d'aquesta trobada seran a la Seu d'Urgell, a Arsèguel,

Castellbò i Puigcerdà (Cerdanya). L'acte inaugural serà divendres 27 al jardí de l'Hotel Andria de la Seu d'Urgell i gaudirà de Josep 'Pepón' Vilarrubia (acordió diatònic) i Èrika Weigend (acordió diatònic), el Duo París-Moscú de Roman Ibanov i Domi Emorine (acordió cromàtic) i els acordions de Sibèria i Rússia, Alina i Mikhaïl Khlebnov. L'acte inaugural serà de franc per a tots aquells qui s'hi vulguin acostar. Però a la nit els jardins del seminari seran l'escenari del segon acte del festival.

Dissabte els acordionistes del Pirineu es trobaran a Arsèguel i diumenge els concerts es repartiran entre aquest municipi i la Seu d'Urgell. Amb l'inici de la setmana s'afegiran els escenaris de Castellbò i Puigcerdà.

Diversos grups d'indie rock compartiran sons que van del folk al house, passant pel rock alternatiu i fins i tot la cúmbia. LF

EL LOW FESTIVAL TORNA A LA PLATJA DE BENIDORM PER OMPLIR-LA DE MÚSICA INDIE ROCK

Festivals The Chemical Brothers, Woods o Ivan Ferreiro són alguns dels grups que pujaran a l'escenari del Low

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana torna el Low Festival a la platja de Benidorm (Marina Baixa). Fins el 29 de juliol diversos grups d'indie rock compartiran sons que van del folk al house, passant pel rock alternatiu i fins i tot la cúmbia. El cartell inclou noms com The Chemical Brothers, Phoenix, Editors, Biffy Clyro, Izal, Iván Ferreiro, La Bien Querida, Niños Mutantes, La Habitación Roja o Carlos Sadness.

Divendres 27 començarà a sonar la música en directe passades les 19.00 amb el folk-rock de Joana Serrat i creixerà en

intensitat amb La Bien Querida i Iván Ferreiro, fins a arribar a grups com Phoenix i Vitalic ODC Live.

Dissabte arribarà el moment àlgid protagonitzat pel nou espectacle de The Chemical Brothers, que 'promet ser un dels millors de la història del Low Festival'. Serà passades les 2.00 quan hauran pujat sobre l'escenari grups històrics com Los Planetas o bandes inèdites com Vintage Trouble o Biffy Clyro.

Diumenge 29 arribarà el pop somniador de Poolshake i continuarà amb els directes d'Izal, Editors o Kakkmad-dafakka. La baixada de teló tindrà com a protagonistes Las Chillers, Vive La Fête i Flash Show DJs.

Tom Cruise torna a la càrrega encarnant de nou l'espia Ethan Hunt a 'Misión imposible: Fallout'. ACN

L'ACCIÓ I ELS ESPIES ENVAEIXEN LA CARTELLERA AMB TOM CRUISE I EL SISÈ LLIURAMENT DE 'MISIÓN IMPOSIBLE'

Tom Cruise torna a la càrrega encarnant de nou l'espia Ethan Hunt a 'Misión imposible: Fallout', la sisena entrega de la saga, que divendres arribarà al cinema. Dirigit per Christopher McQuarrie, el film explora a fons la personalitat del protagonista i mostra el retorn de l'espia Ilsa Faust (Rebecca Ferguson), Luther Stickell (Ving Rhames), Benji Dunn (Simon Pegg), Alan Hunley (Alec Baldwin) i Julia Meade (Michelle Monaghan). Una altra estrena destacada de la setmana és la familiar *Monky*, que es projectarà en català.

Mission: Impossible – Fallout Misión imposible: Fallout

Direcció: Christopher McQuarrie. Intèrprets: Michelle Monaghan, Rebecca Ferguson, Vanessa Kirby; Tom Cruise, Henry Cavill, Simon Pegg. Gènere: Enjòlit.

La directora de la CIA (Angela Bassett) debutarà a la franquícia 'Misión imposible' en un film que mostra una cursa contra relotge arran d'una operació fallida.

L'Échange des Princesses*Cambio de reinas*

Direcció: Marc Dugain. Intèrprets: Anamaria Vartolomei, Juliane Lepoureau, Catherine Mouchet; Lambert Wilson, Olivier Gourmet, Kacey Mottet Klein. Gènere: Drama.

L'any 1721, Felip d'Orleans, regent de França, trama un pla per a consolidar la pau amb Espanya després de molts anys de conflictes. Ofereix al rei espanyol dos matrimonis.

Going to Brazil*Bienvenidas a Brasil*

Direcció: Patrick Mille. Intèrprets: Vanessa Guide, Alison Wheeler, Margot Bancilhon; Patrick Mille, Chico Díaz, Joseph Malerba. Gènere: Comèdia.

Tres amigues de la infantesa viatgen a Rio de Janeiro per anar al casament de la seva amiga Katia (Vanessa Guide). En una nit de disbauxa i descontrol, les tres noies assassinen accidentalment un home que les havia intentat violar. Preses del pànic, intenten sortir del Brasil, però el pla es complica quan descobreixen que la persona que han matat és Tinho, el futur marit de Katia.

Place publique*Llenos de vida*

Direcció: Agnès Jaoui. Intèrprets: Agnès Jaoui, Léa Drucker, Nina Meurisse; Jean-Pierre Bacri, Kévin Azaïs, Miglen Mirtchev. Gènere: Comèdia.

Castro, un presentador estrella de televisió, ara ja en decadència, coincideix en una festa amb la seva ex-dona Hélène. Quan eren joves compartien els mateixos ideals, però amb el temps ell s'ha convertit en un cínic cegat per la fama, mentre que ella s'ha mantingut fidel als seus principis.

TRES RECEPTES D'ALBERGÍNIA

En fem un hummus, les arrebossem i en fem truita

Ingredients

Per a l'hummus:

- 2 albergínies allargades
- 2 cullerades de crema de sèsam
- el suc de mitja llimona
- 1 gra d'all petit
- oli d'oliva, sal, pebre vermell
- olivada negra (opcional)
- pa torrat

Per a les albergínies arrebossades

- 2 albergínies morades
- aigua, sal

Per a l'arrebossat:

- 150 g de farina
- una cullerada d'oli d'oliva
- una cullerada de llevat Royal
- un got d'aigua freda
- sal

NEUS CUSCÓ

Hummus d'albergínia

(per a 4 persones)

Escalivem les albergínies, les deixem refredar, les pelem i les posem en un bol. Hi afegim el suc de llimona, l'all i la crema de sèsam i una mica de sal. Ho passem tot pel túrmix. N'ha de sortir una crema espessa. A l'hora de servir, posem pebre vermell per sobre i una mica d'olivada al mig.

Albergínies arrebossades

Pelem les albergínies, les tallem a rodanxes i les posem en un bol amb aigua i sal uns vint minuts, per treure'n l'amargor.

En un bol, fem la pasta de l'arrebossat: fem un volcà amb la farina i hi posem sal, oli i el llevat Royal. Hi afegim aigua freda fins a aconseguir una pasta fina.

Arrebossem les albergínies i les fregim amb oli abundant i ben calent. Les posem en paper assecant per treure'n l'oli sobrant. Aquest tant pot ser un primer plat com l'acompanyament d'una carn de segon plat.

Truita d'albergínies

L'albergínia escalivada i ben aixafada serà el farciment de la truita. D'aquesta manera l'albergínia agafa menys oli. No hi posem res més, ni ceba ni tomàquet.

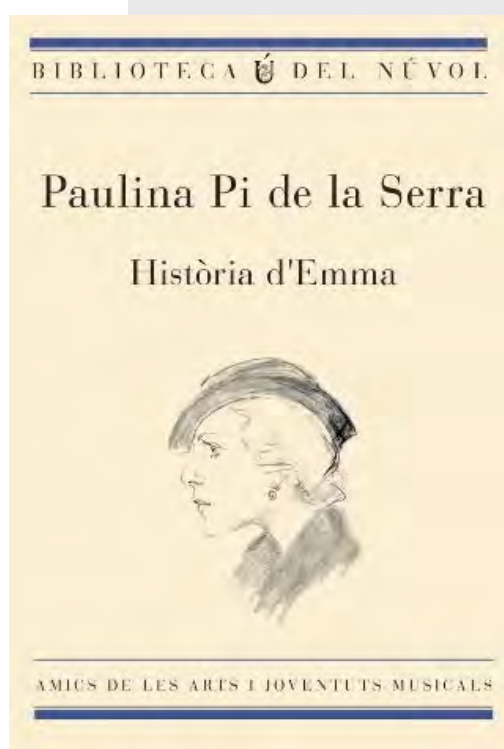
Els contes que conformen aquest recull ens arriben amb una immediatesa molt pròxima, talment com si haguessin estat escrits abans d'ahir

Bernat Puiglobella

LITERATURA | SECRETS DE PAULINA PI DE LA SERRA

La Biblioteca del Núvol recupera 'Història d'Emma', que aplega quatre narracions d'aquesta dona de la república, tot un referent cultural de la ciutat de Terrassa de la segona meitat del segle XX

COBERTA DEL LLIBRE 'HISTÒRIA D'EMMA', DE PAULINA PI DE LA SERRA, PUBLICADA PER LA BIBLIOTECA DEL NÚVOL

REDACCIÓ

Paulina Pi de la Serra (Terrassa, 1906-1991) va ser una activista cultural i política, durant la república, dins la Lliga Regionalista. Va treballar a prop de Francesc Cambó i fou amant secreta de Joan Estelrich, amb qui va tenir una filla que van amagar i de la qual no es va saber res fins que ella ja s'havia mort. L'editor Bernat Puiglobella relata aquest episodi secret en el pròleg del llibre *Història d'Emma*, que publica la Biblioteca del Núvol. Es tracta de la recuperació de quatre narracions de Paulina Pi de la Serra, que va publicar als Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa el 1982. Llegiu **el conte 'El punt'**, on la Paulina explica una història fent servir la paraula 'punt' en totes les seves possibilitats semàntiques.

Bernat Puiglobella ens parla d'aquesta nova edició i d'aquesta autora, Paulina Pi de la Serra:

El llegat literari de Paulina Pi de la Serra

Núvol, el digital de cultura, publica en paper un nou títol de La Biblioteca del Núvol. Després de la recuperació d'*El present vulnerable*, de Feliu Formosa, presentem ara *Història d'Emma*, que recull tota la ficció de Paulina Pi de la Serra, una autora que va deixar una forta empremta en la cultura terrassenca del segle passat i que avui recuperem amb la voluntat de fer-la conèixer més enllà de l'àmbit estrictament local en què ha quedat circumscrita la seva obra.

Admirada per Salvador Espriu, qui la va descriure com 'un dels pocs valors autèntics de la nostra nació', Paulina Pi de la Serra va néixer a Terrassa l'any 1906 en el si d'una família catalanista. El seu pare, Francesc Pi de la Serra, va participar en gairebé totes les iniciatives culturals de la ciutat durant el primer terç de segle XX i la va exposar al contacte d'artistes, músics i escriptors. Va tenir una educació singular i privilegiada per a una noia de l'època.

Paulina Pi de la Serra. ROC ALABERN

De ben jove es va afiliar a les Joventuts de la Lliga Regionalista. Era una oradora tan brillant i eloqüent que la van batejar amb el sobrenom de 'Rossinyol de la Lliga'. Els qui la van conèixer personalment en destaquen sobretot que era una gran conversadora. En un dels millors retrats que li han dedicat, l'escriptor Ramon Bosch explica que Paulina 'sabia dirigir els diàlegs amb subtilitat cap allà on més li convenia. Sense ferir l'oponent, el desarmava amb ironia. La seva ironia no era tallant sinó participativa, no buscava humiliar el destinatari sinó portar-lo cap al seu terreny. Era tant una ironia d'enginy com gestual, moltes vegades un lleu gest de la mà, un encarcament de celles, podien ser definitius'.

Vicenç Villatoro, qui també la va conèixer, sosté que 'per a tota una sèrie de gent de Terrassa, la Paulina era la supervivent d'un món millor que havia desaparegut, que era el món d'abans de

la guerra, el món del catalanisme il·lustrat. I quan ella t'explicava coses sobre París, sobre Cambó, sobre Josep Pla, ens estava transportant a un món més culte, més cosmopolita, amb un sentit de país molt fort'.

Història d'Emma és l'única incursió que Paulina Pi de la Serra va fer en la literatura de ficció: quatre contes ambientats en un món culte i cosmopolita dels anys de guerra i postguerra. Escrites en diferents moments de la seva vida, aquestes narracions van ser publicades conjuntament l'any 1982 per ls Amics de les Arts de Terrassa. Edicions del Núvol recupera ara aquest volum lluminós.

La vigència literària de Paulina Pi de la Serra és indiscutible. Escrits en un català ric i alhora d'una gran naturalitat, els contes que conformen aquest recull ens arriben amb una immediatesa molt pròxima, talment com si haguessin estat

escrits abans d'ahir. Llegim la prosa de Paulina Pi de la Serra com si escoltéssim algú que ens parla a cau d'orella.

Els vincles entre els vius i els morts són una constant d'aquest llibre. Els uns i els altres comparteixen una dimensió ultraterrenal que es converteix sovint en un espai de negociació en què al final la partida es juga a tot o res. A 'Història d'Emma', Nin salta la paret del cementiri per retrobar-se amb la seva dona. Helena, la protagonista del conte 'Ell', viu una vida i un traspàs sobrenaturals. I Guedel, la protagonista de la narració més torbadora d'aquest recull, "El decapitat", consulta totes les decisions que ha de prendre amb el fantasma del seu difunt marit amb una fidelitat que acabarà essent malaltissa. Us oferim aquí el conte que tanca el recull, 'El punt', un divertiment que juga amb totes les possibilitats semàntiques de la paraula 'punt'.

El govern de Pedro Sánchez fracassa en l'aprovació del sostre de despesa

La manifestació de la Diada simbolitzarà una 'gran onada' recorrent la Diagonal

L'OCB exigeix al govern balear que actuï arran del creixement de denúncies per discriminació lingüística

Els taxistes de Barcelona declaren una vaga indefinida

L'Audiència espanyola investiga el PDECat pel cas 3%